Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

DÉPÔT LÉGAL
LE DIRECTEUR-GÉRANT,
TIẾNG-DÂN — ANNAM — HUẾ

NĂM THỨ SÁU SỐ 481 — MỖI SỐ NĂM XU — 壬申年三月廿二日 — NGÀY THỨ TƯ 27 AVRIL 1932

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	5$00	6$00
Sáu tháng	2.80	3.50
Ba tháng	1.50	2.00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương-nghị trước.

TIẾNG-DÂN

聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN
Số 123, đường Đông-ba, Huế
Hộp thơ: số 61
Giây thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN — Huế

Lịch-sử một dân tộc là tinh thần và hy-vọng tương-lai của dân tộc ấy. (L. Denis)

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 108

ĐỌC BÀI "VĂN CHƯƠNG PHIẾN-LOẠN" CỦA ÔNG NG-V-VĨNH TRONG BÁO "ANNAM NOUVEAU"

xoox

CHỦ-NGHĨA ĐỀ-HUẾ PHAN-BỘI-CHÂU VỚI CHỦ-NGHĨA CỦA MỘT NGƯỜI LÍNH BỒ-LÍT

SÙNG BÁI ANH HÙNG VỚI PHẤN ĐẤU CUỘC SINH HOẠT

I

Mới nghe cái đầu đề trên, chắc hẳn anh em chị em ba kỳ, ai cũng lấy làm kinh dị. Mà kinh dị là phải. Vì cụ Phan-bội-Châu với người lính bồ lít, nhân phẩm, tánh cách, tài năng, vị vọng cho đến hoàn cảnh, quá khứ, hiện tại và tương lai nữa, tuyệt nhiên không có chút mảy may gì là đồng nhau. Cái « con người » đã không đồng, tất nhiên chủ nghĩa phải khác. Chưa nói chủ nghĩa Đề huế Phan-bội-Châu thực hành ra, hay dở, lợi hại thế nào, song quyết là khác với chủ nghĩa của người lính bồ lít. Khác hẳn, mà có phải khác sơ sơ đâu, khác như Kim tinh với Địa cầu, cách xa nhau luôn luôn kia. Điều ấy không những cụ Phan-bội-Châu tự nhận là thua hẳn người lính bồ lít, mà toàn người Nam và cả người Pháp nữa cũng không ai mong cho cụ thực hành cái chủ nghĩa Đề huế của người lính kia bao giờ.

Thế mà bỗng nhiên nghe có người đem cái chủ nghĩa Đề huế Phan-bội-Châu mà so sánh với chủ nghĩa thực hành của một người lính bồ lít hạng bét, bảo ai không lấy làm lạ! Mà có lẽ người Pháp lại lấy làm lạ hơn người Nam nữa kia, vì cụ bỏ nước ra ngoài đã trên 20 năm (từ năm 1905 đến 1925), về nước mới có 7, 8 năm nay, lại nằm yên một chỗ, không giao du với ai, nên người Nam có người không rõ lịch sử thế nào, nhứt là bọn thanh niên chỉ nghe tên và thấy mặt mà thôi. Đến như người Pháp thì sự hành động của cụ trên 30 năm nay, ... nên người Pháp càng biết cụ rõ ràng hơn; vì biết rõ ràng hơn, nên đối với câu so sánh trên, càng lấy làm lạ hơn, ấy là lẽ tất nhiên. Vậy ký giả xin nói rõ lai lịch cái đầu đề trên phát khởi tự đâu, rồi sau sẽ bàn giải vài lời cho bà con nghe.

Cái đầu đề lạ đời ấy, khởi đầu tự ông Nguyễn-văn-Vĩnh. Ông Vĩnh, con ai lại không biết, làm chủ nhà in Trung-Bắc, hai tờ báo lớn chữ Pháp và chữ Nam (*Annam Nouveau* và *Trung-Bắc tân-văn*), lại Đại biểu cả và Chánh phủ cả và nhân dân trong các Hội đồng mà người Nam người Tây, ai cũng nghe tiếng. Mới rồi trong báo *Annam Nouveau* số 116 ra ngày 10.3.32, ông Vĩnh có viết một bài đầu đề là « LITTÉRATURE SÉDITIEUSE » *Văn chương phiến loạn*). Nhân vụ « Sách Chơi Xuân », người viết sách là ông Trần-tuấn-Khải và người xuất bản là ông Nam-Ký bị bắt, mà ông Vĩnh phát biểu ý kiến, trong có câu so sánh lạ đời mà ký giả trích làm cái đầu đề trên kia. Đại ý ông nói (trích dịch đại lược.):

« Cần phải phấn đấu, cần phải sinh hoạt... Các nhà thi sĩ tán dương anh hùng anh thư đời trước, như Trần-hưng-Đạo, bà Trưng, nhưng sự nghiệp các ngài đã quá mùa rồi... Còn ta đây, ngay trước mắt ta, lúc nào cũng thấy hiện ra cảnh tượng chậm bước, tự biết mình chậm bước và tình nguyện đẩy mình vào cái đời mới, vậy phải phấn đấu trong vòng khuôn cái đời sinh hoạt mới, chớ không phải ở trong trường sở mơ mộng của cái đời quá khứ hẳn rồi... »

Đoạn này lời lẽ xác đáng, thiết thực, mà có vẻ nghiêm trang, tỏ ra lời văn của một nhà học thức, kinh nghiệm. Không rõ vì cớ gì mà đang lúc ngọn bút lâm ly, khi văn hùng dũng, bỗng nhiên pha giọng say mà bựt ra một lối so sánh kỳ khôi, là đem **chủ nghĩa Đề huế Phan-bội-Châu mà so với chủ nghĩa thực hành của người lính bồ lít hạng bét.**

Ông nói như vầy:

« Phan bội Châu là một nhà thi sĩ thần thánh đến thế nào, trong khi ông còn trốn bên Tàu bị tầm nã riết, rõ thật là một kẻ mà ai cũng mong làm nên công nghiệp vẻ vang kinh động. Rồi được ân xá về, ngồi cho thiên hạ sùng bái ở kinh thành Huế, rồi dần dần kẻ sùng bái ông, thấy các bài diễn văn càng ngày càng vô vị, nhứt là những lời tán dương chủ nghĩa Đề huế, cái chủ nghĩa mà người lính bồ lít hạng bét thực hành còn thạo hơn ông... »

Ấy đó, bà con nghe xem, cái câu so sánh lạ đời chưa! Phỏng như câu so sánh ấy mà xuất tự miệng một người vô danh tiểu tốt, như « Chuyện lạ ở Huế » nằm trên, thì cứ mặc kệ nó, không bao lâu mà lời nói kia theo mây theo gió, không nói làm gì. Ai đời cái câu so sánh không loài 不倫不類 như thế, mà xuất tự ngòi bút một người học thức, lịch duyệt, danh vọng lừng lẫy như ông chủ báo *Annam Nouveau*, thì không thể xem như gió bay ngoài tai mà cho là không quan hệ được.

Phẩm người ở trên đời, ai cũng có cái bản năng và hoàn cảnh của nấy, nên có cái làm được, có cái không làm được (人各有能有不能). Trên cái đường bờ bụi ngõ cùng, con mang con chồn qua lại đua chạy như bay, mà con ngựa thiên lý kia tới đó tất nhiên phải dừng bước; không thể trách được chim đều chim ó, sao không hót như con nhồng, con vẹt. Cái lẽ dễ hiểu ấy, ông Vĩnh lại không rõ hay sao? Vậy thì chủ nghĩa Đề huế Phan-bội-Châu mà thực hành ra không thạo hơn người lính bồ lít hạng bét, chính cụ Sào-Nam cũng tự biết mà công chúng cũng biết thừa, không đợi ông chủ báo *Annam Nouveau* nói, mà người ta mới hiểu. Song có một điều ai ai cũng thấy rõ, mà hình như ông Vĩnh trong khi cầm bút viết đoạn này, lại quên lửng đi, tức là:

Năm mươi năm nay, chủ nghĩa Đề huế của Phan bội-Châu (chưa nói hay dở), chỉ có một Phan-bội-Châu; mà chủ nghĩa thực hành của người lính bồ lít hạng bét kia thôi thì hằng hà sa số.

II

Câu so sánh trên, giải qua như thế là đủ.

Nhân tiện, tôi nhắc lại đoạn trước trong bài ông Vĩnh về chỗ sùng bái anh hùng đời xưa, với phấn đấu trong đời sinh hoạt mới... Trên kia tôi đã nhận đoạn ấy là xác đáng, thiết thực, song có chút dị đồng, xin bày tỏ luôn.

Về đoạn tôi sắp nói dưới này, xin thưa trước một điều, tôi không phải bới bỏ lối thi văn mà ý nghĩa rỗng tuếch, hay là binh vực gì ông Trần-tuấn-Khải mà cho cụ Phan-Sào-Nam cũng thế. Tôi vẫn nhận thi văn là một luật mỹ thuật, nó có giá trị tồn tại được, thì dầu ai có dày vò xô đuổi, nó cũng cứ tồn tại; bằng không, thì tự nhiên nó phải theo cái công lệ thiên diễn đào thải, dầu thần thánh cũng không sao vãn hồi được, nên tôi không biện bạch gì chỗ đó. Tôi chỉ nói cái điều kiến giải về chỗ « sùng bái anh hùng với phấn đấu trong cuộc sinh hoạt mới » mà thôi.

Theo như ý ông Vĩnh, phấn đấu với cuộc sinh-hoạt mới, thì cứ phấn đấu, không cần sùng bái anh hùng nào hết, sùng bái anh hùng không những là vô ích mà xem như có ngăn trở trên con đường sinh-hoạt mới nữa kia.

(Xem tiếp trang 2 cột 5, 6)

Huỳnh-thúc-Kháng

GIA-ĐÌNH VỚI QUỐC-GIA

(CHUYỆN CHA CON MÃ-CHIẾM-SƠN)

Từ cuộc Trung Nhật xung đột, người Tàu chống cự với quân Nhật, trước đạo quân 19 ở Thượng hải thì có Mã chiếm Sơn ở Mãn châu. Toàn cả mấy tỉnh đông bắc nước Tàu mà chỉ một mình Mã với đám quân mồ côi chống lại quân Nhật đến vài tháng, danh tiếng lừng lẫy là phải. Thế mà sau đó bị quân Nhật và bọn Trương cảnh Huệ dụ dỗ thế nào mà Mã lại dự vào cuộc nước ngụy Mãn, làm cho cái tiếng anh hùng trước bị đổ sụp.

Sự biến tiết ấy bao nhiêu người Tàu căm tức đã đành mà chính con trai con gái của Mã cũng lấy làm hổ giận.

Mới rồi báo Tàu có nói con trai Mã là Mã-chiếm-Nguyên bất bình cho cha bỏ nhà xuất dương sang Âu Mỹ; con gái Mã là Mã-thục-Cầm năm nay 21 tuổi, đang tổ chức một đạo « Nữ-nghĩa-dõng quân » để giúp cha chống với người Nhật, không ngờ cha thay lòng đổi tiết, đem thân bách chiến mà hàng với quân địch, cô Thục-Cầm căm tức, bèn dùng dao tự vận, may có người thấy đợt dao, nên cô không tự vận được, song cô nằm một chỗ mà không ăn uống gì hết.

Làm con như con Mã chiếm Sơn cũng ít có thiệt! Gần đây có tin Mã chiếm Sơn phản chánh. Nếu quả thiệt vậy thì tất là cái lòng khẳng khái của 2 người con, cảm động Mã không ít vậy.

K. Q.

CHUYỆN ĐỜI

Bạn và vợ

« Bạn và vợ » là cái tên của một vở tuồng năm ngoái có diễn nhiều nơi. « Bạn và vợ » ngày nay lại là một chuyện đã xảy ra giữa đất « nghìn năm văn vật ».

Bạn là ai? Là ông Giáo sư Vũ tam Thám, tốt nghiệp trường Cao đẳng sư phạm, tùng sự tại Trung ương thư viện Hà nội.

Vợ là ai? Là cô Hoàng thị Khiêm một tân nhân vật trong đám nữ lưu, cũng có từng học tại trường cao đẳng sư phạm,

Người có bạn sang vợ quí đó là ai? Là ông Trần văn Khang, cũng một nhà mô phạm, tốt nghiệp trường cao đẳng sư phạm, hiện giạy tại trường Trung học Bảo hộ.

Chồng sang vợ quí mà bạn cũng sang, cái cảnh địa ấy, biết bao nhiêu người ham muốn. Thế mà ngày nay người ta cũng hết ham muốn nữa. Vì sao? Vì câu chuyện « bạn và vợ » xảy ra làm cho dư luận xôn xao mà đến cả tòa án pháp luật cũng huyên náo.

Chuyện bạn và vợ thế nào? Nữ sĩ Hoàng thị Khiêm kết hôn với ông giáo Khang là bạn học với mình ở trường Cao đẳng, đã được bốn năm nằm nay. Nữ sĩ đã có chồng mà lừa chồng đi tư tình với bạn của chồng là ông giáo sư Thám. Nào khi trên con đường chùa Hương, cùng nhau ngoạn cảnh, nào lúc trên bãi biển Sầm sơn, dưới bóng trăng tà, trước lằn sóng bạc, lợi dụng cái lòng chồng quá tin bạn thiết mà cùng bạn chia ngọt xẻ bùi, cười mây cợt gió... Chuyện lở ra, ông giáo Khang không sao chịu nổi, bèn kéo cả vợ và bạn ra tòa. Tòa án trừng trị Hanoi bữa 4 Avril đã bắt đầu xử. Trước tòa hai bị cáo nhân là bà Khang với ông Thám không hề chối cãi cái điều người ta cáo cho mình. Ông giáo Thám lại đổ cho ông giáo Khang là cố ý để vợ mình ngoại tình với bạn. Cô gái tân thời lại thanh minh rằng, trước khi bỏ chồng ra đi, cô có để lại cho chồng một bức thơ *ước ao rằng chồng cô sẽ tha thứ cho cô !, và để cho cô tự do (!) yêu mến người bạn của chồng cô* là ông giáo Thám!

Phiên tòa bữa 4 Avril xử chưa xong bữa 18 Avril lại đem ra xử lại. Lần này tòa cũng hoãn đến 25 Avril mới nghe trạng sư hai bên cãi lẽ.

Đã là án ngoại tình thì có điều thương luân bại lý. Mà những án ngoại tình đời bây giờ nó nhiều lắm mình cũng không hơi đâu nói cho hết được. Nhưng cái án ngoại tình này nó có khác. Trước hết khác bởi cái tên: bạn và vợ. Ngoại tình đã là điều bậy, mà ngoại tình với bạn của chồng, ngoại tình với vợ của bạn, thì là một cái bậy rất « đặc biệt ». Thứ nữa các vai trong cái tuồng « bạn và vợ » này đều là người học thức, toàn là nhân vật tân thời, là hạng người « cao đẳng » cả!

Chính vì hai chỗ đặc chất của án ngoại tình này nên Lạc nhân mới nói đến nó. Ai có dè bạn là người tin cậy thân thiết mà lại đi chiếm vợ của mình! Ai có dè người học thức đường kia mà nỡ làm những chuyện vó dày ngựa xé! Trong vụ này cái điều ta nên chú ý nhứt là lời nói tự do của cô Khiêm. Ở trước quan tòa và công chúng, cô cất giọng oanh lên nói xin chồng cho tự do « theo » kẻ khác! Thế là trên đường tự do giải phóng cô bước được một bước khá dài. Nhưng cũng tiếc cho cô là đã lầm mà tự do lạc lối. Ở đời có hai đường tự do, một đường tự do làm việc lành, cốt để ích cho người mà thơm danh cho mình; còn một đường thì tự do làm điều tội ác không kể đến dư luận với lương tâm. Nữ sĩ Hoàng văn Khiêm đã lầm mà bước vào con đường tự do thứ hai kia. Cái gương của nữ sĩ rất đáng cho các bạn phụ nữ tân thời của ta soi chung mà đừng lạm dụng hai chữ tự do bậy. Lại một bài học có ích mà cái tuồng thật « bạn và vợ » giạy cho bạn đàn ông, là đừng nên quá thạm cái tài học của đàn bà. Vẫn biết một người có học thì thật quí nhưng có hạnh lại càng quí hơn: nếu có học mà không hạnh thì cái học kia chỉ dùng về chuyện phá hoại gia đình nhuốc nhơ giòng họ mà thôi.

Vợ và bạn là một « chuyện đời » cũng như muôn ngàn chuyện đời khác; tuy xấu xa đến đâu nó cũng làm ích cho ta vì nó chỉ cho ta cái chỗ xấu xa để ta biết đường mà tránh.

Lạc nhân

Một cái quan-năng của người mù

Hồi mò đến giờ ta cũ nghe nói loài người có ngũ quan: nghe, thấy, ngửi, nếm, rờ-mó. Nay ta lại nghe thêm một cái quan mới nữa tức là quan « thèm » (sens de l'appétit), làm cho người ta thấy một vật giựa thích thì chảy nước miếng. Ngũ quan đã đủ rồi, cái quan này tưởng cũng dư!

Đó là nói người thường, còn về phần các người mù thì các nhà khoa học lại phát minh riêng cho họ một thứ quan làm cho họ biết các vật ngăn trở mà đi tránh (sens des obstacles)

Phần người mù, thính quan (nghe) và xúc quan (rờ mò) rất tinh. Ông Dolanski là một người mù, có xuất bản một tập của ông nghiên cứu về vấn đề này. Theo ông nói thì người mù đứng trước một cái cây, một cái trụ, hoặc vách tường hay vật gì, tuy không trông thấy, nhưng tự nhiên cảm giác như động chạm đến da mình, mỗi cảm giác ấy phát khởi từ chỗ da mặt. Cái quan này không những người mù, mà mọi người cũng có, nhưng không dùng đến nên nó mất cái bản năng, mà nó phát triển rất nhiều ở các người mù vì hay dùng đến nó.

G. H.

VĂN-VẦN

Đi xe lửa

(Từ Quảng-bình ra Thanh-hóa)

Núi bủa mây che khéo mịt mù,
Thú thanh cảnh lịch thấy đâu đâu?
Giọng gà văng vẳng dương kêu sáng,
Tiếng quốc xa xa muốn gọi sầu.
Trời đã nấu nung khoai lúa mất,
Đất còn thiêu đốt cỏ cây xàu.
Càng trông cảnh với càng ngao ngán,
Ngẫm nghĩ đau lòng cuộc bể dâu!

Bích-Khê

Hụt thi

Khoa cử chi chi khéo chọc người,
Chưa thi đã bị thải ra rồi!
Chỉ vì trễ nải ba tờ giấy,
Mà đã tới thôi một kiếp người.
Mối nợ văn chương còn mắc mãi,
Cái luồng tài mệnh khéo rủ lại.
Đường đời mặc sức ta bay nhảy,
Lọ phải là thi mới lên đời!

Thu-giang

Xem trăng ngoài bể

Trời cao biển rộng cảnh mông mênh,
Một bể trông trăng hé nửa vành.
Một mảnh gương vàng soi nước biếc,
Đôi vừng mây trắng lẫn non xanh.
Ngoài khơi đủng đỉnh thuyền theo gió,
Trong bãi xôn xao sóng bổ gành.
Nọ nước lòng trăng trăng giải nước,
Trăng này nước ấy gẫm xinh xinh.

Nam-xuyên

LỊCH-SỬ NƯỚC HUÊ-KỲ (1)

CHƯƠNG THỨ BẢY.

Thời-kỳ kỹ-nghệ

(1876-1896)

Vấn đề nô-lệ giải quyết xong, thế là cuộc thống nhứt mới bắt đầu hoàn toàn. Cuộc thống nhứt hoàn toàn rồi, Hoa kỳ mới thiệt xoay bẻ về mặt kỹ nghệ.

Trước năm 1878, chánh trị chỉ trọng về phía ngoại giao và binh bị; kể từ năm 1878 sấp lui, mục đích của chánh trị chỉ nằm trong sự chế tạo.

Muốn chế tạo, phải sẵn đường vận tải. Trong khoảng 10 năm sau cuộc nội loạn, trong nước đắp thêm hơn 50.000 cây số đường xe lửa. Đất thừa, của nhiều, đường sẵn, người tứ phương đua nhau đến rất đông. Từ năm 1870 đến năm 1880, người ở ngoài đến hơn 3 triệu; từ năm 1880 đến năm 1890, hơn 5 triệu; từ năm 1890 đến 1900, hơn 8 triệu. Người ở ngoài đến, ban đầu là người các xứ phía bắc Âu châu, về sau là người các xứ phía nam. Vì người ở ngoài đến nhiều quá, cho nên gần đây chánh phủ Hoa thịnh đốn phải lập luật ngăn bớt lại. Có ba đạo luật về việc ấy: đạo luật năm 1917 chỉ rõ những tư cách của một người dân Hoa kỳ; đạo năm 1921 định số bằng năm những người ở ngoài vào; đạo năm 1922 buộc những người ấy phải có những tư cách tinh thần đặc biệt.

Muốn mở mang về phía tây, phải giải quyết cho xong vấn đề « da đỏ ». Da đỏ tức là loài người bản xứ ở Bắc Mỹ. Muốn tránh những sự xung đột với bọn người ấy, chánh phủ Hoa kỳ bèn thi hành đạo luật năm 1887 cắt đất cho họ và cho họ luôn các tư cách chánh quyền như người Hoa kỳ. Sang năm 1888, có 15 ngàn người da đỏ vào học ở các trường Hoa kỳ.

Sự xung đột . . . . ở Hoa kỳ bắt đầu có từ năm 1877. Số là trong khoảng mấy năm 1870-1873, bị kinh tế khủng hoảng, các hội bỏ xa bị lỗ, nên hạ tiền thuê của thợ xuống. Vì vậy, thợ thuyền bèn bãi công. Ban đầu chỉ một mình hạng thợ làm xe hỏa. Về sau thợ ở các xưởng khác cũng bắt chước.

. . . Kết cục lại, khắp Hoa kỳ hư hỏng hơn 3 triệu mỹ-kim.

Cuối thế kỷ 19, các hội buôn lớn ở Hoa kỳ đã bắt đầu thành lập. Những hội buôn ấy gọi là trusts, mục đích để lấy độc quyền trong các việc chế tạo và các việc vận tải. Chánh trị trong nước bắt đầu thống thuộc dưới quyền các nhà đại tư bản cũng từ khi ấy.

Cũng từ khi ấy, thợ thuyền các xưởng bắt đầu hợp lại mà lập thành các hội lao động liên hiệp. Các hội liên hiệp ấy một mặt lo binh vực lợi quyền của thợ thuyền đối với các nhà tư bản, một mặt lập tạp chí nhựt trình để cổ động những tư tưởng xã hội, như thêm tiền công, bớt giờ làm việc, lập nhà dưỡng lão v. v.... Chánh phủ bắt đầu lập bộ « lao công » ở nội-các từ năm 1903.

B. L.

(1) Xem lại các bài « LỊCH-SỬ NƯỚC HUÊ-KỲ » ở *Tiếng-dân* số 467 (chương 1), 468 (chương 2), 471 (chương 3), 472 (chương 4), 476 (chương 5) và 477 (chương 6).

ANNAM LỊCH SỰ
HÃY NÊN
HÚT THUỐC LÁ
JOB

VẤN-ĐỀ PHỤ NỮ GIẢI-PHÓNG

LỊCH-TRÌNH CUỘC PHỤ-NỮ VẬN-ĐỘNG Ở NƯỚC ANH

x x

Vấn-đề phụ-nữ tuyển cử ở nước Anh, bàn bạc đã trên mấy mươi nay nay; năm 1869, phụ nữ đã lục tục được quyền tuyển cử nghị hội các địa phương; năm 1882, thông quá cái điều lệ tài sản của phụ-nữ đã có chồng, nghĩa là phụ nữ đã kết hôn có quyền được hưởng quyền lợi của mình. Năm 1886 lại thông quá một điều pháp-luật trọng yếu: người mẹ cũng như người cha, cái quyền quản thúc con cái được bình đẳng (trước kia chỉ cha có đủ quyền), nhưng cái quyền tuyển cử vẫn chưa giải quyết. Vì thế nên phải phụ nữ nhiệt tâm vận động tuyển cử, không sao nhận được.

Năm 1903 bà Ban-khớt (Emmeline Pankhurst) mới tổ chức một cái hiệp hội xã-hội chánh-trị, quyết dùng phương pháp kịch liệt cho đạt đến mục đích của mình. Phương pháp ấy lúc khởi đầu chẳng qua là công khai tuyên truyền, vẫn là ôn-hòa. Không bao lâu, lại đổi dùng thủ đoạn khác mà tranh đấu với quan lại, khiến cho xã-hội mau chú ý, như du hành thị oai, hủy phá một vài công sở, và cắt đứt giây điện v.v.. Năm 1907, đảng phụ-nữ vận động cuộc thị oai trước dinh quản quốc vụ đại thần, và khuấy rối đến hạ-nghị viện. Nhưng quốc-hội cũng không chịu doãn hứa cái quyền tuyển cử ấy, thành ra cuộc tao nhiễu của họ kéo dài đến trên 10 năm. Cuộc phụ nữ tao nhiễu này, không ai liệu trước, chánh phủ cho là khó chịu, nên bao nhiêu cơ quan công cộng, đối bọn phụ nữ, đều có cách phòng bị đặc biệt. Thường ngày, bọn phụ-nữ với lính cảnh sát xung đột nhau thường xảy ra luôn, hễ bị bắt giam vào lao thì họ lại tuyệt thực. Quan coi ngục vì cái cớ phòng họ chết đói, thường dùng thủ đoạn cưỡng bức ép ăn. (Lẽ ra trong tù tuyệt thực cũng là phong triều khởi đầu từ nước Anh!)

Vì không được quyền tham dự chánh-trị, nên cuộc vận động tuyển cử của phụ-nữ càng kịch liệt. Bọn phụ nữ sở dĩ dùng thủ đoạn tao nhiễu là tưởng rằng cưỡng bức chánh phủ, tất nhiên chánh phủ phải doãn hứa những điều yêu cầu của mình. Thủ đoạn của họ vẫn có trở ra những điều dã man hành động; song vấn đề phụ nữ tuyển-cử, nhân đó in sâu vào trong não người Anh cùng cả người thế-giới mà khiến cho phần đông đều chú ý. Nghị hội nước Anh, thường đề khởi cái nghị án «phụ-nữ tuyển cử» chính vì cớ trên. Duy trong lúc bây giờ, lãnh tụ đảng tự do là Át-quít (Asquith), không có thành tâm tán trợ, thành thiên điền đến năm 1912-1913 mà cái nghị án ấy cũng cứ bị phủ quyết.

Nhịp đâu đưa đến, trận Âu chiến phát sinh (1914), bà Ban-K út phát lời tuyên ngôn rằng: Hội vận động tham chánh, phải tạm thời đình chỉ việc bạo động mà cùng nhau phục vụ với nhà nước. (*Xem chỗ ấy đủ thấy người Anh đối với giới hạn đời công và đời tư, rất là rõ ràng, dầu đàn bà cũng thế, có đâu như bọn quân phiệt Trung-hoa, giặc đến trong bếp mà còn diễn tấn kịch nội tranh! Còn nói gì nước mình, trong bọn tự xưng là học giả mà cái giới thuyết ấy cũng lu mù kia!*) Vì thế phụ-nữ trong hội tuyển cử vận động, theo người chỉ đạo mà trở hợp sức lại mà giúp chánh phủ; các xưởng quân dụng phẩm cùng các y-viện, đều có đàn bà làm việc. Từ đó người Anh mới thấy rõ phụ nữ vận động tuyển cử là có lý do đầy đủ. Dầu cho kẻ lâu nay phản đối nghị án ấy như Lôi-rơ (Lloyd George) và Át-quít (Asquith), cũng lần lần đổi thay ý kiến và thái độ trước: tháng năm 1918, nghị án phụ nữ tuyển cử, nhờ đảng tự do và đảng bảo thủ giúp sức mà nghị trường mới thông qua. Từ đó ở trung ương nghị hội, phụ nữ mới được hưởng quyền tuyển cử, như đàn ông. Đến năm 1919 lại thông quá một cái án giải quyết phép hạn chế nam nữ tánh biệt (sexe), cho phụ nữ được vào làm việc các cơ quan công sở như quan tòa, quan bồi thẩm v.v. Nhân đó cơ quan cao đẳng của phụ nữ lần lần thiết lập ra, hiệu phụ nữ nước Anh, đã hưởng một cách giáo dục cao đẳng như đàn ông.

Cái nghị án phụ nữ tuyển cử quyền ở nước Anh trong khoảng gần đây.

Nguyên từ năm 1918, phụ nữ nước Anh đã bắt đầu được quyền tuyển cử, song vẫn còn chưa được công bình. Vì nghị án năm ấy qui định chỉ đàn bà trên 30 tuổi được hưởng cái quyền tuyển cử trung ương nghị hội. Còn đàn ông thì 21 tuổi đã hưởng quyền ấy. Thế là theo trên cách định tuổi, đã có vẻ bất bình đẳng mà số người tuyển cử phải chịu ảnh hưởng. Phụ nữ nước Anh đã un nằm trong tư tưởng tự do lâu nay, thế nào chịu phục điều bất công bình ấy! Họ mới tức giận nên cuộc vận động phổ thông tuyển cử của phụ nữ lại càng tấn hành không thôi.

Đến tháng 3 năm 1929, hạ nghị viện Anh mới thông quá cái nghị án phụ nữ tuyển cử, lấy 387 phiếu đối với 10 phiếu đã phá điều bất bình đẳng về tuổi kia. Từ đó chủ nghĩa bình đẳng trên trường chánh trị của 2 giống mới đạt đến chỗ kiết quả. Điều ấy không những là một điều đáng ghi chép trên lịch sử hiến pháp nước Anh mà cũng là một việc đáng mừng chung cả nhân loại thế giới. Nghị án ấy mà thực hiện, sẽ có 5 triệu đàn bà mới được quyền tuyển cử, hợp với người 30 tuổi trở lên (đã có quyền tuyển cử trước) cộng là 14 triệu rưỡi đàn bà có quyền tuyển cử, so với đàn ông đã được một số nhiều hơn là 2 triệu.

Thế giới tân văn xã có chép tin ở Luân đôn ngày 22-5-1929 đã khởi quyền Nam Nữ tham chánh lần thứ hai lấy 114 phiếu đối với 35 phiếu mà thông quá. Trước kia đàn ông 21 tuổi đàn bà trên 30 tuổi, lần này nghị án, nam nữ đồng là 21 tuổi. Thế là giai cấp nào cũng có quyền tuyển cử như nhau.

Phàm bàn về nghị án phụ nữ tuyển cử của nước Anh, cũng nên biết chỗ khuyết điểm trên chế độ tuyển cử của nước Anh. Vì chỗ khuyết điểm ấy nên ở Hạ nghị viện Anh đảng tự do và đảng lao động đã yêu cầu cải lương chế độ tuyển cử:

Một là hạn chế khoản phí tuyển cử, nghĩa là giảm bớt khoản phí tuyển cử, hai là bỏ hẳn chế độ phức phiếu, vì phức phiếu (bỏ phiếu lặp) thì nhân dân ở trong đoàn tuyển cử được đầu 2 phiếu: ở nơi trú sở và địa phương dinh nghiệp.

Hai điều yêu cầu ấy có quan hệ đến quyền Phụ nữ tuyển cử, nên phụ thêm vào.

. . . .

. . . .

S. S.

GIẤY ÍT CHUYỆN NHIỀU

Người bị 1 người la mất đánh ở đường Frères-Louis (Saigon) bữa trước không phải là lính kín mà là người thường.

Viên thanh tra mật thám Césari đòi ăn hối lộ của một người khách trú trên Nam-vang (Cao-mên), bị tòa trừng trị Nam-vang kết án một năm tù treo, nay tòa phúc án Saigon đổi làm 1 năm tù thiệt. Césari đã bị cách chức.

Lý-Long buôn bán ở phố Auvergne Vinh bị bắt độ nọ (có đăng ở mục thời sự trước), nay đã bị 12 năm khổ sai đày đi Lao-bảo.

NGÀY KỶ NIỆM LAO ĐỘNG
với công nghệ nước nhà, vì nhớ:
có bộ «Công-Nghệ Tùng Thư» mới in
Dạy các nghề kim khí và cơ-khí — như thợ sắt; gang, thép, chì, kền, đồng, thiếc, kẽm, a luy-mi nhôm, vàng, bạc, bạch-kim, máy móc v. v.
Có nhiều hình vẽ rõ rệt. Học sách này có thể làm một người thợ đủ tư cách như các nước văn-minh Âu-Mỹ vậy. [illegible] PHÁP, ĐỨC, ANH, NGA, NHẬT, MỸ, TÀU... [illegible] Nhật-Nam Thư-Quán 26 Coton Hanoi. [illegible] SON-NHÂN [illegible] catalogue 1929. [illegible] NGHỀ ÍT VỐN [illegible]

TÂN-VIỆT-NAM THƯ-XÃ
Võ gia-đình 500 trang
Đông-chu liệt-quốc 560 trang
Giá 1$00 — QUAN-HẢI — Huế

SỐT RÉT!..
NGÃ NƯỚC!..
Ai bị sốt rét? Ai bị ngã nước? Hãy viết thư về Hiệu **SINH-HUY** *44 Maréchal Foch* **Vinh** *mua ngay 2 liều thuốc* PHÁT LẠNH PHÁT NHIỆT *mà dùng, mỗi liều giá một hào rưỡi, bệnh nặng lắm chỉ dùng đến 3, 4 liều là cùng; nếu ai dùng không khỏi, bản hiệu xin cam đoan trả tiền lại (Thuốc này đã trình tòa thí nghiệm và phân chất)*

Báo mới

Bản báo mới nhận được số đầu tờ tạp chí «Chớp bóng», mỗi tuần ra 1 kỳ, do ông Đặng-trọng-Duyệt chủ trương. Báo quán tại số 30, rue Citadelle Hanoi.

Vậy có lời chào mừng bạn đồng nghiệp mới. T. D.

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

VINH

Bị bắt vì thái độ khả nghi

Tại trước sở mật thám Vinh, đương lúc soạn sửa nghinh tiếp quan Khâm sứ, một người chạy lại xơ xẩu chỗ đó. Thấy quan chánh mật thám ra, chàng ta bỏ chạy. Một chặp quan chánh vào sở, chàng ta lại đến xơ xẩn như trước.

Thấy thái độ khả nghi như thế nên quan chánh đã cho bắt vào sở mật thám để xét hỏi.

Người này quê ở tổng Nam-kim huyện Nam đàn. H. P.

HÀ-TỊNH

Lê phú Thành đã bị án

Lê-phú-Thành quê ở làng Lạc Thiện phủ Đức Thọ con cụ Giải Huấn bị bắt tại Vinh độ nọ, nay đã bị tòa Nam án Hà tịnh kêu án 13 năm tù. H. P.

Hai người bị bắt

Hôm 8-4, các viên chức ở huyện Kỳ Anh tới làng Phú Dầu, tổng Cấp Dẫu bắt Đặng Tiềm và em là Đặng Thiềm. Cả hai đều can về vụ hội kín. H. P.

Số tù tại huyện Can Lộc

Kể các phủ huyện trong tỉnh Hà tịnh thì huyện Can lộc là nhiều việc rắc rối hơn cả. Hiện nay số tù đến 360 người mà bọn can vào ám sát chiếm đa số. Vì số đông quá nên tỉnh đã cử một ủy ban đến huyện để làm án bọn ấy. H. P.

Bắt tình nghi

Hôm 11-4 ông Đồn ở làng Phù-gia, thuộc huyện Hương-khê, cùng mấy tên về làng Gia-phổ bắt mấy người; trong số đó có hai bà già: bà Khương , bà Nhân .

. . . .

Tương thân giả

QUẢNG BÌNH

Hai người bị bắt

Cách đây một tuần lễ, mấy nhà chức trách có bắt ở huyện Bố trạch hai người lạ mặt: một người đàn ông và một người đàn bà, tuổi đương còn trẻ lắm. Đem về tỉnh xét hỏi, hai người đều khai là quê quán Bắc kỳ, vì cảnh gia đình nên phải cùng nhau định trốn vào Saigon làm ăn. Đến Tourane thì hết tiền phải trở lui, nay lại bị bắt.

Hiện nay hai người ấy đương nằm tại lao Donghoi. Z.

Chỗ khóc chỗ cười

Ở miền thôn quê, vì cái nạn «mất mùa tiền» nhân dân đều than túng, và mùa màng năm nay chắc chắn mười phần mất đến 7,8. Ai cũng sinh lòng sợ con ma đói. Thế mà ở thành phố thì quang cảnh rất phong lưu. Hiện nay, đến 2 rạp hát bội một gánh hát cải lương, đêm nào cũng dồn quyển hát reo luôn; rạp nào rạp nấy người ta chật ních!....

Kẻ cười, người khóc, cảnh đời cũng hay nhỉ! Tam-Quốc

TOURANE

Muỗi nhiều quá

Mấy tháng nay ở Tourane nhiều muỗi quá. Nhứt là giữa thành phố. Vì các lò công thương có nước, dơ nhớp đọng nên dễ bề sinh ra giống ấy.

Vừa rồi quan Đốc-lý có yết thị cho dân-gian, bày các cách phòng bị về sự vệ sinh chung, hoặc quét dọn nhà cửa cho sạch; các hồ ao có nước nhớp phải dùng các chất hóa học mà trừ...

(*Xem qua trang 3, cột 3*)

Báo giới Việt-nam

Hội Đấu-xảo Phụ nữ trong Nam mở ngày 4 đến 7 mai tại Saigon có một gian đặc biệt chỉ bày các thứ **báo và tạp chí Việt nam.**

Ai muốn biết nước nhà có bao nhiêu tờ báo, tới đó sẽ thấy và biết được rõ ràng.

ĐỌC BÀI "VĂN-CHƯƠNG PHIẾN-LOẠN"

của ông Nguyễn-văn-Vĩnh — trong báo Annam nouveau

(*Tiếp theo trang nhứt*)

Cuộc sinh hoạt mới, thì cách phấn đấu cũng phải mới, không thể đem lề lối ngày xưa mà đối phó với cơ cuộc ngày nay, điều ấy tôi vẫn biểu đồng tình. Tuy vậy, sùng bái anh hùng là tâm lý chung của loài người, nào có riêng chi dân tộc Việt-nam ta đâu! Thời đại xưa nay có khác, cơ cuộc sinh hoạt mới cũ có khác, thủ đoạn đối phó với hoàn cảnh có khác, mà cái lòng thương nòi yêu giống, vì nước quên mình, cùng tư cách cao thượng, chí khí kiên nhẫn của anh hùng đời xưa, có khác gì anh hùng đời nay đâu! Xem như Âu-Mỹ, cách phấn đấu với cuộc sinh hoạt mới hăng hái đến bực nào, mà người Pháp vẫn sùng bái bà Răn-Đạc ông Nã-phá-Luân, người Mỹ vẫn sùng bái ông Hoa-thịnh-Đốn ông Lâm-Khẳng v. v...., tượng đồng bia đá, kỷ niệm hình hương xấp mấy người mình đối với bà Trưng, đức thánh Trần kia, mà có phòng hại gì đến cuộc sinh hoạt mới của họ đâu? Như nói quá mùa, thì mấy bực anh hùng anh thư nói trên, đối với hoàn cảnh của họ ngày nay cũng là người danh nhân trên lịch sử đã quá mùa rồi kia. Vậy tôi có thể nói chắc rằng: phàm dân tộc nào không có cảm tình trên lịch sử, cũng như cái cây không gốc, nên dân tộc càng văn minh thì cảm tình trên lịch sử lại càng nhiều, mà tiêu biểu cho mối cảm tình ấy tức là tấm lòng sùng bái những bực anh hùng anh thư; cái tâm lý ấy không những không phòng ngại gì trên đường sinh hoạt mới, mà lại là một cái mãnh lực vô hình đứng ở sau lưng mà giục người sau bước lên con đường phấn đấu sinh hoạt vậy.

Trên là nói chung, chớ nói riêng về dân tộc ta đương khoảng mới cũ dở dang, nhứt là trong cuộc lộn xộn này, thì phô thực cái tâm lý sùng bái danh nhân, lại càng cần thiết hơn nữa. Sao thế? Phàm một dân tộc hay xã hội nào mà gặp cái khoảng quốc thị mơ màng nhân tâm hoang hoặc, như hiện tượng xã hội ta ngày nay, trước hết do cái cỗi tư tưởng của phần đông, không chỗ qui túc như cá kia mất vực, chim nọ lìa rừng, vơ vẩn chơi vơi, không biết nương dựa vào đâu, mà sau mới sinh ra cái nạn chạy càn rúc bậy. Hiện cỗi tư tưởng ta ngày nay ra thế nào?

a/ Hán học là một thứ mấy ngàn năm dùng để đào tạo lòng người, nay đã xếp vào viện tàng-cổ mà không ai hỏi đến, và phần nhiều vì cái cớ không thích, mà sinh lòng chán ngán.

b/ Luân lý lễ giáo cho đến phong tục tập quán, vì cuộc sinh hoạt đổi mới mà sa vào cái lề đào thải.

c/ Quân quyền chuyên chế, chính là cái nền chánh trị nước nhà trải trên ngàn năm, mà trên cái nền chánh trị ấy, sở dĩ thu thập lòng người làm cho công chúng tín nhiệm không phải tại chỗ hiệu lệnh suông mà tại có thực sự, như; giảm thuế nhẹ hình, v. v... (giảm thuế, nhẹ hình là hai điều cốt yếu trong nhân chánh). Ngày nay cuộc thế đổi dời, cái lối nhân chánh xưa không sao thực hành được.

d. Tới một bước nữa thì võ lực với nghiêm hình là thứ lợi khí để phòng vệ trong cuộc công an, song chỉ thi hành trong lúc tạm thời, không thể chuyên cậy nó làm thứ độc nhứt lâu dài trong cuộc cai trị. Nói tóm lại là bao nhiêu những cái dùng để vạch đường xu hướng cho quốc dân, khiến cho cỗi tư tưởng có chỗ qui túc để bước lên con đường «Pháp-Nam hợp tác», con đường mà phần đông người trí thức cho là thích hợp với cuộc sinh hoạt mới, đều bị lay chuyển mà không có cái gì đứng yên. Nghiệm như những cuộc biến động trong khoảng 5, 6 năm nay, chính bởi cỗi tư tưởng bơ vơ ấy tự nhiên gây ra, mà chẳng có văn chương gì đủ gánh cái tội phiến loạn ấy cả. . . . .

. . . .

. . . .

Theo con mắt hẹp hòi của tôi, ở xã hội ta ngày nay và từ nay về sau, dẫu đâu hay dở, không nói đến trật tự, không nói đến trị an và không nói đến phấn đấu sinh hoạt gì gì thì thôi, bằng như nói đến mấy điều ấy thì trước nhứt và cần nhứt là phải nêu một cái gương sáng suốt chân chánh trước tai mắt mỗi người cùng nghe cùng thấy để xoay cả các mối tư tưởng chung về một chiều, mà cái gương sáng suốt chân chánh ấy, không chi bằng cái gương danh nhân ái quốc trên lịch sử Đông Tây xưa nay — nhứt là danh nhân nước nhà lại càng thân thiết hơn.

Ông Vĩnh đã nói: «*Trước con mắt ta, lúc nào cũng thấy hiện ra cái cảnh tượng một đám người chậm bước*». Thật vậy, dân-tộc ta ngày nay trăm điều sa sút, chỉ còn có một cái nền móng mảnh tỷ ty là cái tâm lý sùng bái danh nhân, gốc tự trong lương tâm của loài người, lưu truyền đã lâu đời mà lại hợp với tâm lý các dân tộc văn minh ngày nay, vun đắp bồi bổ thêm lên, may có nuôi được cái mầm tấn thủ phấn đấu, chung công hợp sức cùng dân tộc văn minh là người Pháp, mà phòng vệ cuộc trị an, duy trì nền trật tự, đặng sống còn trong cái hoàn cảnh tư bề sóng gió lay động này. Nay ông Vĩnh lại toan ra tay mà xô sụp cái nền móng mảnh ấy đi sao?

Sóng bạc nhẩy trời, một tấc bờ đê (chỉ cái tâm lý sùng bái anh hùng) xem như không quan hệ gì, mà chung quanh tấc đê ấy, biết bao nhiêu tánh mạng nhờ nó mà khỏi chìm. Đào tấc đê ấy đi, thì cái họa sụp cửa trôi nhà sau này, chưa biết đến đâu là hạn, mà có lẽ nòi giống cũng đi theo giòng nước, không gì ngăn được; mà dầu ngăn được, cái họa đã tràn ra cũng không phải ít! Xe trước sờ sờ, trên khoảng vài ba năm nay, không phải là nên cái huy hiệu «phấn đấu cuộc sinh hoạt mới» hay sao? Mà thành hiệu ra thế nào?... Thế mà ông Vĩnh còn mong tạo ra hạng người «là không biết kiêng nể ai» (無 忌 憚 nữa)!!

Lòng lấy làm nguy, không dám làm thinh, mấy lời gan phổi, xin chất lại ông Vĩnh và anh em thức giả người Nam và người Pháp./.

H. T. K.

Nhớ xem
KIM-LAI TẠP-CHÍ
87 – Rue Gia-Long – 87
HUẾ
Từ số 6 (21 avril) trở đi có
CUỘC THI VĂN-CHƯƠNG
của Kim-Lai, đặt 30 giải thưởng, giải thứ nhất không dưới 100$00, và
CUỘC THI ĐẶC-BIỆT
của hiệu Khuynh-Diệp, đặt 200 giải thưởng, giải đầu đáng giá 20$ trở lên.

Nên chú ý rằng:
HIỆU BÀO CHẾ
THÁI-QUANG-KHIẾT
ở QUINHON
Bán thuốc đã tốt mà rẻ, Chuyên tân nào cũng có thuốc bán tây ta cả, nên thuốc được mới luôn. Ở xa mua gởi hết sức mau.

NHÀ THƯƠNG TƯ
TRƯƠNG ĐÌNH-NGÔ
Y sĩ Đông-pháp
đã mở tại Quinhon đường Jules Ferry (sau lưng Pháp Hoa ngân hàng) thăm mạch, chữa bệnh và hộ sanh.

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

Việc trong nước

(*Tiếp theo trang nhì*)

Lệnh quan như vậy mà xem ra người mình hờ hửng cứ lo giử riêng nhà mình cho sạch, còn dơ nhớp thì tha hồ dơ bậy. Mong quan Đốc lý sẻ sức cho nhà chuyên trách dốc sức quét dọn hồ ao, lổ cống cho sạch và mổi ngày cho xe đổ rát đi khắp nơi cho ai nấy đồ các đồ dơ bẩn.

Ở Tourane tuy đã có xe rác, song bọn đi đổ chỉ làm cho qua chuyện thôi

Liên-sơn-Trà

Cuộc hát làm nghĩa

Cuộc hát giúp nạn dân Nghệ-tịnh và Thừa-thiên mà anh em Bưu-điện Đà-thành tổ chức kết quả như sau này:

Hát tại Đà-thành 2 đêm 3 và 4/3, Faifo một đêm (20/3,) Tam-kỳ 2 đêm (26 và 27/3). Tiền bán vé và lạc quyên tất cả: 1.512$97

Trừ món tiền tiêu về cuộc hát là: 346$,19

Còn lại 1.166$,78.

Chúng tôi dã nhờ quan Đốc-lý Đà-thành và quan Thủ-hiến Bưu-chánh xứ Trung-kỳ gởi số bạc 1 166$78 ra tòa khâm chia giúp cho nạn dân ba tỉnh.

Chúng tôi xin cảm ơn quí ông quí bà và tất cả đồng bào trong ba chỗ (Đà-thành, Faifo, Tam-kỳ) người giúp của, kẻ giúp công, làm cho cuộc hát làm nghĩa của chúng tôi được kết-quả mĩ-mản.

Thay mặt cho các viên chức trong sở Bưu điện Đà-thành

Nguyễn-Duy-Nhạc

QUẢNG NGÃI

Ruộng công mà tộc biểu không công

Làng Long-giang thuộc phủ Bình-sơn cứ ba năm lại một lần quân cấp công điền cho dân. Lần quân cấp nầy, làng giao cho các tộc biểu bắt phần rồi về nhà chia lại cho dân. Khi chia lại, các tộc biểu phần nhiều họ làm có lẻ công bình, Duy có tên tộc biểu Nguyễn Ích, bắt dân mua rượu làm lễ mời cúng chỉ ruộng cho; y lại dành lối tốt phần y, còn những lối xấu để cho dân. Số người chịu ruộng xấu có tên Bùi-Buội, Trần-Lung, Bùi-Đẩu hết lòng năn nỉ, mà y cũng không đổi cho sao nào, đành phải chịu vậy.

Tên tộc biểu Ích nầy, nên thêm một chữ Kỷ sau nữa thành ra Ích kỷ mới phải. X. L.

Lấy công dân làm việc tư

Chánh-tổng Nguyễn Lượng, thuộc tổng Bình-thượng, phủ Bình-sơn, từ khi đương chức đến nay, cậy quyền thế dĩ công vi tư, xin lược kể vài điều:

Năm ngoái y sức tên Phạm-Tương, Nguyễn-Khiêm, Tứ-Út, Bùi-Hưng, (dân làng Phước-bình tây) đốn cây quân ở làng ấy cho rồi trừ cho, 4 ngày tư ích. Y có mua 4 tấm ván gỗ cũng ở làng ấy, bắt bảy tên dân là: Võ-Đồng, Trương-Ruộng, Nguyễn-Đề, Phan-Xất, Phạm-Khải, Phạm-Hành, Phan-Có, khiêng tới nhà y, rồi trừ cho các tên dân ấy 8 ngày tư ích, (riêng tên Võ-Đồng 2 ngày còn mỗi tên mỗi ngày cả). Y lại mua một cây mít, của tên Nguyễn-châu giá bạc 2$00 bắt Nguyễn-Trừng đẻo một ngày trừ tư ích, còn tiền cây không trả.

Làm chánh tổng mà mượn công làm tư như thế có đáng chán không?

Tân-văn lai cảo

PHÚ YÊN

Cùng ông Huỳnh-soạn

Bản báo có tiếp được bài lai cảo của ông thuật chuyện: «Rước kim-bản ở làng Long Hương» khoảng phí ước 3000 đồng, mà không nói rỏ đầu đuôi cái bảng ấy vì sao mà có; trên tấm bản ấy đề những chữ gì.

Vậy ông trả lời lại bản báo sẻ vui lòng đăng. T. D.

T. B.— *Tiện đây bản báo lại nhắc luôn cho các bạn gởi bài biết rằng: nhiều vị gởi lai cảo tới nói địa chỉ của mình không rỏ ràng; mấy cái tên riêng viết trong bài không được rành (ví dụ chữ n đống chữ u) thật bất tiện quá!*

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

HỘI CẤT TIỀN LÀM VỐN HỘI ĐẤU TÊN CỔ-PHẦN — CỦA NGƯỜI ĐẠI-PHÁP LẬP RA

Đại-cuộc ở tỉnh Thượng-Hải (Chine) 7, Avenue Edouard VII

Vốn của Hội: 60.000 lượng bạc Trung-Hoa (đã đóng một nửa) và 3 000 000 phật-lăng Đại-pháp (đã đóng một góc tư).

Tính số đến ngày 31 décembre 1927, Hội sở tích được 26.545 000 đồng bạc Hồng Kong dollars cất tại Thượng-Hải.

TỔNG-CUỘC LỚN Ở ĐÔNG-PHÁP: 26 Rue Guynemer SAIGON — máy nói n° 571

PHÓ-CUỘC coi về TRUNG-KỲ và BẮC-KỲ: 19 Rue Borgnis Desbordes HANOI — máy nói n° 659

HỘI LẬP DƯỚI QUYỀN CHÁNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP KIỂM CÓ

Số bạc sư tích của Hội gởi tại Kho bạc-lớn của Nhà Nước ở Saigon.

Muốn hà-tiện cho có cái vốn, hoặc để dành cho con gái khi vu-qui, thì nên lấy một Phiếu (BON) của Hội

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

GIÁ PHIẾU, NGƯỜI CHỦ PHIẾU ĐƯỢC LÃNH LÀ

Một ngàn đồng

SỔ TÊN NHỮNG NGƯỜI ĐẠI-LÝ Ở TRUNG-Y THUỘC QUYỀN Mr CUÉNIN Ở TOURANE

TÊN TỈNH	DANH HIỆU CÙNG CHỖ Ở CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐẠI-LÝ
Đồng hới	MM. Logos.
Quảng trị	Thịnh-Lân chủ nhà hôtel Lion.
Huế	Hoàng-Toại Représentant de la Société Foncière du Tonkin et de l'Annam, 115 et 117 Rue Gia-Long
Faifoo	Nguyễn-tấn-Hà, thương-mãi số nhà 105 phố Quảng-đông
Tam kỳ	Nguyễn-Quang, tư-chủ.
Quảng ngãi....	Trần-đình-Mân.
Qui nhơn	Ngô-hương.
Sông cầu	Trần-qui-Thiều, chủ tiệm chụp bóng.
Nha trang	Vương-gia-Ngai Commerçant.

TẠI TÒA SAIGON

Khắp cả Nam-kỳ, Cao-mên, và Lào, hể nói đến THUỐC-XỔ hiệu NHÀNH-MAI, và THUỐC-DÁN hiệu CON RẮN, thì phần đông, ai cũng đều công nhận là thần dược; vì sự hay của nó, và sợ kẻ làm giả. Nên ngày 27 février 1922, tôi có đem lên tòa Saigon mà cầu chứng. Ai làm giả, ắt được ... nặng tội.

Thuốc xổ

... hay, có tài rửa ruột, sạch cả còn trùng, ... làm độc rất nhiều, xổ êm, uống dễ, ... (... 0p20).

Thuốc Dán hay là Thuốc Cao

... trị các chứng bệnh ngoài da. Nhứt là mụn, trị mụn để nhứt hay. Trị nhậm mắt rất tài, vì thuốc rút giỏi và ... Trị ghẻ, tức ngực, đờn bà ... vú, ... chứng nhứt đầu, mụt nhọt, nhức, ..., ..., bệnh ngoài da, ... dùng đến thuốc nầy thì ... khen tặng vô cùng. Giá mỗi hộp 0p25

Ở Trung-kỳ có bán mấy chỗ kể dưới đây:

Ở Phantiết: Đồng-xuân-Ly Cai de la laverie S. E. E. M.

Ở Vientiane: Bùi-văn-Nhờ commerçant.

Ở Huế có bán nơi M. Đào-duy-Anh (Quan-Hải) rue Gia-long.

HUẾ (Citadelle): *Hồ-tri-Phat maison Thuận-Lương*
FAIFO: *Bazar Hưng-Lợi 158 Pont Japonais*
TOURANE: *Nguyễn-hữu-Vinh commerçant*
PHANRANG: *Huỳnh-cao-Trân 14 Maréchal Joffre*
QUANGNGAI: *Madame Phạm-Hòa commerçante*
NHATRANG: *Nhà thuốc Mộng-Lương thư-quán*
QUANGTRI: *Châu-nguyên-An chez Hòa-Long hiệu*
PHANTHIẾT: *Lê-nam-Hưng commerçant rue Gia-long*
PHANTHIẾT: *Bazar Minh-Nguyệt rue Gia-long près du pont*

Mua sỉ huê hồng 30% và phí tổn ... do nơi:

NGUYỄN-VĂN-PHỞ

Boite Postale n° 63 -:- Saigon

(*Còn cần thêm nhiều đại-lý*)

Thuốc xổ giá 0$20. Thuốc dán giá 0$25

合 Maison HỢP-THỊNH 盛

SOIERIE & MERCERIE

33 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa The thâm, bằng đen, the các màu trơn và hoa Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải màn, chè hạt. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Quí khách ở xa xin viết thư về lấy mẫu và giá hàng, bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như đồ da, valise, yên ngựa, cặp sách, giầy giáp, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gỗ vân vân.... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các quí khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gởi hàng đi các nơi theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các quí khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN-THỊ-SÁU

HỢP-THỊNH

Soierie & Mercerie 33 *Rue des Cantonnais* HANOI

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

Quyển thượng và quyển hạ

Mỗi quyển 0$20

Grande Maison de Soieries

AN-LỢI

Vente en Gros

TONKIN -:- 77 *Rue de la Soie* -:- HANOI

Bản hiệu bán sỉ các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như Lãnh bưởi, lãnh bông mặt đệm, lãnh nhuộm trong Nam-kỳ, lương, lượt, xuyến bông bắc kiết lớn, vân, bằng, quế, địa, sa bắc trơn và bông, lương cẩm các, sa hột, hột mè, the lá cả, nhiễu, kỳ-cầu, nái, lụa quần anh, lụa cô-đô, lụa trơn và bông khổ rộng 0m75-0m80 và nái mùng.

Hàng của bản hiệu nhuộm thiệt đen, láng và đủ các màu, giá bán sỉ rất nới. gởi đi các tỉnh theo cách lãnh-hóa giao-ngân (contre remboursement).

Bản hiệu lại có bán cả giấy bản, giấy mọi và giấy phèn nữa.

Các quí khách ở xa muốn mua hàng của bản hiệu để bán lại thì xin gởi thơ cho bản hiệu thương-lượng giá hàng, bản hiệu sẽ trả lời ngay. Nếu Quí khách mua giùm hàng cho bản hiệu một lần thì sẽ rõ hàng của bản hiệu bán giá nới và lại tốt hơn hàng các hiệu khác.

Vậy xin mời các quí khách chiếu cố mua giùm hàng cho bản hiệu thì bản hiệu cảm ơn vô cùng.

Nay kính cáo

Chủ nhơn

NGUYỄN-CÔNG tức THẢO

Thư gửi mua thuốc

Hải-ngọc-Đường

Lương chánh, le 29 Janvier 1937

Ông NGUYỄN-HUY-CỪ

Tú Tài, làng Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng hóa

(ANNAM) THANH-HÓA

Thưa ông,

Lâu nay những bạn hàng của tôi dùng thuốc Hải-ngọc-đường *Bách-Ứng*, ai ai cũng đều khen là thần-hiệu.

Mới rồi tôi gửi mua 30 chai thuốc Hải-ngọc-đường *Vạn-Bảo*, mỗi chai giá 0$25, nhưng ông tính giá buôn là 5$40 ba mươi (30) chai và tôi không phải chịu tiền cước, tôi lấy làm cám ơn. Những bạn hàng của tôi, bất kỳ trúng mưa, trúng sương, trúng nắng, trúng thực mà sinh ra đau bụng, đầy bụng, đi tả, kiết lỵ v. v., hễ dùng thuốc ấy là kiến hiệu ngay.

Hiện nay thuốc *Vạn Bảo* ở hiệu tôi bán đã gần hết, vậy tôi gửi 10$80, nhờ ông chiếu theo giá buôn mà gửi gấp gấp cho tôi 60 chai *Vạn-Bảo*, để kịp có thuốc cho bạn hàng dùng.

Thuốc này không những người bị bệnh cần dùng mà thôi, ai ai cũng nên có một chai để phòng bệnh hoạn bất thường. Mong rằng ông chế nhiều hơn lên và bán rộng mãi ra thì tốt lắm

....

Mr TOẢN

Buôn bán ở châu Lương-chánh.

NHIỀU NGƯỜI ĐÃ CÔNG-NHẬN LÀ HAY!

Thập-linh-đơn *chữa bệnh Cúm, Cảm-sốt rất tài, có giá giảm lại, có chứng chỉ của tòa thí-nghiệm Hanoi cho. Nay xin nhất định giá. . . . .* Mỗi liều 0p10

Bánh cam-tích *chữa trẻ con có bệnh run, sán, bụng ỏng, da xanh, biếng ăn. Bánh này trẻ thích ăn lắm . . . .* Mỗi hộp 0p08

Cao đại-bổ *Cao này bổ khí huyết bổ gân cốt, một chai nhỏ pha chế được một chai lítre rượu bổ. Rượu vang hay rượu ta tùy thích người uống. Thử tính: một chai cao 0p60 và một chai rượu ta 0p22, thành một chai rượu bổ có 0p82 mà ... đỡ bạc, cốt cao toàn thuốc bắc và thuốc ta. Rất tiện cho người đi xa.*

Thuốc gội đầu *một gói pha ra được 2 chậu thau nước, gội rất trơn tóc, hết gàu, tóc xanh mướt. . . . .* Mỗi gói 0p03

XIN CÁC NGÀI THỬ DÙNG

Nay kính cáo

VĨNH-HƯNG-TƯỜNG

và các chi điếm

TẾT RỒI, CÓ BỆNH NÊN CHỮA NGAY:

1. — « Thưa ông chủ hiệu thuốc ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG 22 rue Médicaments à Hanoi,

Xưa, tôi mắc bệnh Giang-Mai, chữa đã khỏi. Nay đã 15 năm, nọc bệnh lại phát ra chứng đau phổi, đau ngực, ho suyễn, vàng da, khí huyết hư kém, ung lở các đầu xương ở chân tay, đau nhức thối tha quá. Người làng bảo thế là bệnh phung, nên tôi buồn bực lắm, dùng thuốc khắp nơi tới bạc ngàn mà tiền mất tật vẫn còn. Sau tôi dùng Thuốc và **Tiên-Tửu** của Ngài mới được khỏi tuyệt căn. Tôi còn lại 2 chai Tiên-Tửu, tôi đưa cho Bà Thím tôi, 63 tuổi, bị ho suyễn và đau bụng kinh-niên đã 3 năm nay, và Cháu Gái tôi 27 tuổi, bị hậu-sản, kinh-nguyệt hư xấu và phù thủng đã 1 năm nay, mỗi người uống 1 chai thì thấy các bệnh đó mau thuyên giảm lắm, nên cậy tôi mua giúp cho 6 chai Tiên-Tửu **mỗi chai 5 đồng**. Vậy xin Ngài gửi ngay cho: **Mr Nguyễn-kim-Hiếu, Điền chủ huyện Văn-giang, tỉnh Bắc-ninh.** »

2. — « Thưa Ngài, người nhà tôi mắc bệnh động-kinh đã 3 năm nay, tốn lắm tiền thuốc mà vô hiệu. Nay dùng Thuốc và Tiên-Tửu của Ngài, vừa mau khỏi bệnh, vừa khỏe mạnh béo tốt lắm. Vậy ngài lại gửi ngay cho tôi **4 chai Tiên-Tửu** nữa **(5 đồng 1 chai)** .. **Mr Nguyễn-khảo-Cung, Secrétaire à la Banque de l'Indochine à Qui-nhơn** »

Coi 2 bức thơ đó, đủ thấy bổn-đường có nhiều thầy thuốc lão-thành đại-danh-sư và có đủ các môn thuốc Nam, thuốc Bắc và Tiên-Tửu gia truyền thần-điệu vô cùng, hễ dùng là khỏi bệnh ngay. Vậy, các ngài nên uống **Tiên-Tửu** (pha với rượu nho cốt lâu năm rất thơm ngon, trẻ nhỏ cũng uống được, không say) là thuốc **bổ phổi, bổ thận, bổ gân cốt, bổ khí-huyết, bổ tì vị rất mạnh, rất tốt**, hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm, nên uống Tiên-Tửu được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe, mau đói, ngủ ngon, làm ăn lanh lợi lắm, nếu có ho, lao, đau phổi, đau gan, đau tim, đau ngực, đau lưng, đau thận, đau bụng, động-kinh, tả, lị, tê bại, đau gân, nhức xương, phù, thủng, ngả nước, tiểu vàng đục, nọc bệnh tình di hại, ung, sản hậu sản, kinh-nguyệt hư kém, xanh cớm, khí-bạch, đẻ non, vân vân ... cũng mau khỏi lắm. Còn như bệnh **phung** (hủi) ho lao, đau bụng kinh niên, giang mai, lậu kinh niên, vân vân..., thì nên gửi ngay thư về bổn-đường, cam quyết chắc chắn là mau khỏi dứt căn, vì ở nước Nam, duy Bổn-đường mới có các môn thuốc gia truyền về **phung, lao, cổ, lại**, hay tuyệt trần, 100 người dùng, khỏi cả 100, nên đồng bào gửi thơ về khen ngợi nhiều lắm. Mua thuốc và Tiên-Tửu, cước phí bổn-đường chịu hết. Vậy rất mong các ngài vì tình đồng loại mà hết tâm cổ-động giúp để đồng-bào khi đau ốm khỏi nỗi tiền mất tật còn với các **thầy lang vườn** . . . đó cũng là một công-đức lớn vậy.

Nay cẩn bạch: **ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG, 22 *Médicaments* HANOI**

MÁT TRỜI

Mấy tháng gần đây, trời nóng nực quá, hàn-thử-biểu lên đến ba bốn mươi độ. Tuy vậy, ảnh mỹ thuật tối mờ của hiệu **HUONGKY** vẫn được quý khách rất đổi hoan nghênh, không nề nóng nực đến chụp thật đông. Trời nóng còn đông như thế, huống chi đến tiết sang thu, trời thêm mát mẻ, có lẽ các quý khách càng đến thật đông hơn, lại chính bản hiệu chủ nhân thân hành dương ảnh để khỏi phụ lòng các quý khách chiếu cố về lối ảnh mờ. Chính là lối ảnh hiệu HƯƠNG-KỲ khởi xướng ra trước nhất, nên không đâu bắt chước bằng được. Các quý khách có đến xem tận nơi mà biết rõ công nghiên cứu của bản hiệu về nghề này đã hai mươi năm có lẻ.

HUONGKY PHOTO

48 Rue Jules Ferry — HANOI

Đâu là CÕI PHÚC?

TRIẾT-HỌC TIỂU-THUYẾT

Tác giả: *C. Flammarion* — *Giang-Hạ dịch-thuật*

Số 10

— Nhứt là nếu có một cái bùa hộ thân!..

— Nầy tiểu thơ! cái bùa thiệt kia không phải là miếng rẻo xanh nầy đâu, mà chính là cái hình dẹp đẻ hơn nhiều mà khi nào lòng tôi cũng nơ tưởng ...

IV

Cái lễ đính hôn

Công tước Du-miên và tiểu thơ Minh-tinh trong các cuộc xã giao trong các đám tiệc đều có dịp gặp nhau luôn, và ai cũng đàm đạo về cái cuộc hôn nhơn sau nầy của tiểu thư và công tước. Như vậy là không có lứa đôi nào mà xứng hợp bằng cặp trai tài gái sắc nầy. Về phần Minh-tinh đã sẵn có một cái gia tài to tác, lại thêm hưởng thụ được một nền giáo dục đủ đầy, nàng sẻ trở nên một bà Công tước rất quí hóa. Hai bên gia đình đều ước ao một việc, nên có ý để cho cặp thanh niên kia càng khăng khít. Đó là chính hai gia tộc muốn phối hiệp, nhưng về phần hai người thanh niên nầy thì cũng tin rằng chính vì họ đã tự gây lấy cái giây liên lạc.

Mà hai người có thương nhau không? Về phần nàng Minh-tinh thì cũng có thương chút ít. Nhưng về bên công tước thì không chút nào cả. Người đẹp trai, mà lãnh đạm, ăn mặc chải chuốt, chơi giỏi, vẫn để ái tình đối với công tước, cũng như vấn đề chơi bạc, cái sự mà công tước ước ao nhứt là chính món của hồi môn của người nào cũng công tước xe tơ kết tóc. Nói về đàn bà thì hiện nay công tước cũng đã có biết nhiều rồi, và tưởng như đã chán. Cái phẩm tước của chàng cũng bằng một cái gia tài rồi. Nhưng chàng cần phải có một cái gia tài cho lớn để trả các món nợ của chàng và để tìm trong xả hội cái địa vị mà chàng muốn chiếm.

Nàng Minh-tinh thì trông công tước mà cho là một vị thanh niên hoàn toàn, Chàng là người đầu tiên mà nàng nghĩ đến. Lần lần càng ngày cái cách đặc biệt của chàng, cử chỉ và lời nói của chàng càng làm cho nàng thêm ưa. Nàng chưa nghe nói đến việc hôn nhân của nàng. Nhưng nếu có ai đến hỏi ý nàng, thì nàng sẻ tỏ ý mà không bối rối. Khi nàng nghĩ đến cuộc hôn nhân kia, thì nàng chẳng thấy có việc gì trở ngại, trở ngại chẳng là chỉ cái tánh thích cờ bạc của công tước thôi.

Thì giờ thấm thoắt ba tháng mùa đông cũng hết. Nhân ngày lễ nguyên đán nàng có tiếp được một bó bông Đinh hương trắng ở bên Bỉ gởi qua, lại có gắm một lá danh thiếp của công tước Du-miên. Đến nữa mùa chay thì hai bên gia-đình lại tìm cách làm cho cái giây liên lạc kia càng buộc chặc hai vị thanh niên.

Lần nầy nhân một bửa hội bận đồ giả của chú thím nàng tổ chức, nàng có tiếp được công tước lại nhà.

Bữa hội ấy, trong cả mùa là một bữa hội rất lớn làm cho cả thành Ba lê đều để ý đến. Cả mấy trăm người đều kéo đến các phòng khách cực kỳ trang hoàng mỹ lệ, và cả thảy đều bận đồ dả đủ các kiểu, trông rất đẹp mắt. Công tước thì mặc một bộ đồ hồi cách mệnh; nàng Minh-tinh cũng bảo vẽ một bộ đồ riêng cho nàng. Các người chị em bạn thân của nàng bữa đó đều đủ mặt; cả thảy hợp lại đông như một đoàn bươm bướm bay luyện trong ánh sáng, cười nói, hát ca rất vui vẻ. Bên âm nhạc đã mở đánh. Các chị em bạn của nàng Minh-tinh ai cũng phải hát. Đầu tiên tiểu thư Xê-xin hát trước, nàng vừa hát vừa gảy cây đờn kim.

Những người đứng chung quanh nàng hỏi:

— Hát bài chi đó?

— Bài nầy tên nó là: một giấc mộng. Chắc các ngài đã biết hết rồi. Tôi hát không hay được như bà hầu tước....

— Tiểu thư cứ hát đi! tiểu thư hát hay lắm chớ!

Nàng Xê xin bèn cất tiếng hát:

Bạn hãy nhớ lại. mỗi lúc nào chúng ta cùng nhau ngâm vịnh,

Tiếng chim sẻ sẻ cợt ghẹo ta ríu rít bên tai...

Cái lúc mà chúng ta rượu xuân say tít, vui có nhau mà buồn tẻ cũng có nhau.

Bạn hãy nhớ lại cái giờ ngắn ngủi, mà bạn nói với ta rằng bạn yêu ta.

Bạn hãy nhớ lại, hãy nhớ lại cái giấc mộng nồng nàng ngày trước...

Giấc mộng kia có trở bước lại chăng?

Nàng Xê xin vừa hát hết câu thì tiếng vổ tay vang lừng để khen ngợi. Rồi ai nấy cũng nín im để nghe nàng hát tiếp:

Cặp mắt sáng suốt của bạn hình như chế nhạo ta.

Cái nụ cười trên cặp môi trẻ của bạn như giao cắt lòng ta ra mấy đoạn.

Ta đứng chờ chầm ngó nơi lỗ miệng của bạn.

Để chực nghe câu nói thú vị kia làm cho ta thêm cơn sốt.

Bạn hãy nhớ lại!....

Khúc nầy thính giả càng vổ tay hơn trước làm cho nàng Xê-xin thêm hăng hái mà hát tiếp một đoạn sau, hòa với tiếng đờn kim của nàng gảy, véo von như rót vào tai

Hai ta thương nhau như hai đứa điên.

Tạo hóa sinh hai cái lòng của chúng ta là để cho chúng ta cùng nhau thông biết.

Hãy nhớ lại! hãy nhớ lại!.. ôi! cái giấc mộng êm đềm!

Đừng có bỏ ta mà đi mất!

Nàng Xê xin vừa dứt tiếng hát, tiếng vổ tay lại nổi tiếp, làm cho nàng cảm động quá mà đỏ cả mặt. Đó là lần đầu mà nàng dự một cái hội vui vầy đông đảo mà không khí rất dễ dịu. Nàng mà hát được hoan nghinh như vậy là cũng nhờ người dự thính.

(Kỳ sau sẽ tiếp)

NHÂN-TẠO-HUYẾT

Lương-y YECMOUNINE là một nhà thanh-niên y-học, đã từng tùng-học tại các trường đại-học Trung-Hoa, chuyên khoa nghiên-cứu về khí huyết của loài người; ông thường phân-chất các loài thảo-mộc, cùng tầng huyết của trăm loài động-vật mà theo khoa-học mà tinh chế ra. Sau khi chế luyện mang ra thí-nghiệm, thất-bại có trên ba trăm lần, nhưng ông vẫn kiên-tâm nhẫn-chí, không hề thất-vọng chút nào, nên chẳng bao lâu ba chữ NHÂN-TẠO-HUYẾT đã mang một cái danh-hiệu vẻ vang ra đời, làm chấn-động cả y-giới bên cõi Á-đông ta. Các nhà danh-y nhận là một việc thành công rất đáng, mà kết-quả đã được thập phần hoàn-mỹ, mới giám đem cống-hiến ra đời. Vậy xin kể qua cái công-dụng của NHÂN-TẠO-HUYẾT :

1) TRỊ CHỨNG HUYẾT SUY. — Chơi bời quá độ, rượu chè thức đêm, lo lắng thái quá, da mặt xanh xao, thân thể ốm yếu, tức là phần huyết đã suy tổn rồi phải dùng ngay 3, 4 chai Nhân-Tạo Huyết để bồi bổ khí huyết và đề phòng các chứng hiểm nghèo gây ra như chứng: kinh sợ, hay quên, kém ăn ít ngủ, cứng tóc, phù thủng, sây xẩm mày mặt, và đàn bà kinh nguyệt bất điều, băng-huyết, dưỡng-huyết, khí hư bạch giám văn văn... bởi khí huyết những dư mà ngăn ngừa cho các bộ phận trong thân thể, nên các chứng kia để phát-sanh là cớ thế.

2) NHÂN-TẠO-HUYẾT — có tính chất đặc-biệt là có thể sát trừ được các loài trùng-độc ẩn náu ở trong máu, trong tủy, trong các khớp xương, cho nên những người trước mắc bịnh lậu và giang-mai, sau khỏi thường sinh ra chứng phong-thấp, tuy bởi tại bịnh chưa thực khỏi, nên trùng lậu và giang-mai còn có thể tràn tranh trong các chỗ hiểm yếu trong châu thân, lấy huyết làm món nhu dụng, nên huyết sinh sản được bao nhiêu thì đã bị loài trùng độc kia hút sạch. Muốn tiêu trừ phải kịp dùng ngay mấy ve NHÂN-TẠO-HUYẾT giá bán chiêu khách là 1p. 20, thì khỏi lo hậu họa.

3) Đàn bà kinh nguyệt bất điều khi trồi khi sút, tháng có tháng không, da mặt xanh xám, hãy viết thơ về bản phòng, lấy thuốc ĐIỀU-KINH rồi sau dùng độ 1, hoặc 2 chai NHÂN-TẠO-HUYẾT, mỗi chai giá 1p.20 thì sẽ được đỏ da thắm thịt kinh nguyệt điều hòa mau có thai nghén.

4) Đàn bà trước khi sinh cử đã có bịnh cũng nên dùng, không những có ích cho mình mà đứa trẻ ở trong bào thai cũng nhờ NHÂN-TẠO-HUYẾT của mẹ dùng mà có ảnh hưởng đến sức khỏe của nó nữa.

5) Trẻ con tiên thiên bất túc vì bẩm thụ khí huyết của cha mẹ, mặt vàng, bụng to, hay khóc, gia thịt cứng nây, xanh xao gầy còm, và hay cam sài ghẻ lở chỉ dùng hết một chai NHÂN-TẠO-HUYẾT, lập tức sinh mạnh như thường.

6) Các cụ già đau lưng mỏi vai, ho suyễn lâu ngày không khỏi, đều là vì khí huyết suy giảm, các cụ dùng được luôn NHÂN-TẠO-HUYẾT thì sẽ tránh khỏi các chứng đó.

7) Các người làm việc ở những nơi sơn lam chướng khí, nếu thường ngày dùng NHÂN-TẠO-HUYẾT thì không mắc chứng sốt rét, ngã nước, tích huyết, sinh bang, cùng chứng phong thấp.

8) Chất thuốc này ngọt và thơm, ai cũng dùng được.

(Đã trình Tòa phân chất) NGŨ-TINH ĐẠI-DƯỢC PHÒNG

114 Coton Hanoi -:- Kính cáo

Các tỉnh trong TRUNG-NAM-KỲ, AI LAO, mua thuốc xin nhớ hỏi Tổng Đại-Lý : hiệu SINH-HUY, 44, Ml Foch VINH

BAC-NINH

Bệnh quỷ đã có thuốc tiên ! !

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, ấy LẬU nhập CỐT nghĩa là khí rất hề trong người nhọc mệt thơn đêm uống rượu thì sáng có mủ, hay trong thịt nó buồn như kiến, hay cắn cái nhất một cái, xem đã có mấy vi các vi-trùng GONOCOQUE nó ăn vào trong xương, trong máu, hễ trở giời thì như vậy, bệnh này rất nguy hiểm và chuyền nhiễm, nếu để cho lên BÀ thì người ấy mac bệnh đau GIA-CON (Métrite), khí hư, huyết bạch, băng huyết v. v. thì sinh đẻ rất hiếm, nếu đẻ con thì hay hỏng mắt, còn TIM-LA nhập CỐT, ngoài khởi như trong máu trong xương còn vi-trùng SPIROCHETE DE SCHANDINE cho nên trở giời hay sốt, đau đầu, đau mình, đầu các đầu xương, chân tay mỏi mệt, các cái nọc này nó chuyền-nhiễm rất là nguy hiểm, vì thế cho nên ta nhiều người đã rồi, đã ra hói ra hoạc, đẻ con thâm cái nọ, thiếu cái kia, ta chớ tưởng quấy ngờ, vì cái nọc này nó chuyền-nhiễm sang tự ông thụ tinh, nếu mắc bệnh ... thuốc thần hiệu này thì các nọc ấy nó chuyền nhiễm sang mấy mươi đời, như cha sang đến con cháu, v. v. vì thế nhiều người thế không có bệnh mà xem máu thì trong có vi-trùng TIM-LA, còn như bệnh HỎ LOÉT (Chancre-mou), bệnh này nó cũng có vi trùng BACILLE DE DUCREY, các vi-trùng này nó cũng ăn vào trong xương, trong máu, nó cũng nguy hiểm như TIM-LA, bệnh này cũng có nhiều người ... đến thân thể, vậy các ngài mắc phải các bệnh này đã nặng, hay bệnh nhập CỐT mấy mươi năm, hay mới mắc phải, thì lập tức dùng ngay thuốc HIỆU HOANG-VĂN-ÁP, số nhà 12 phố Ninh-xá Bắc-ninh (Tonkin) thế nào cũng phải mau khỏi, và rút hết nọc, người có bệnh uống thuốc vẫn đi lại làm ăn như thường, khỏi bao giờ không biết, thực thế vậy, nếu lên BÀ cũng uống cũng được. Không nói giá cả, thuốc LẬU 1p00, TIM-LA 2p00, thuốc CHANCRE-MOU cả uống và bôi 2p00, ĐẠI-LÝ LÊ-NAM-HƯNG Commerçant Rue de Gia-long à PHAN-THIẾT, PHÚC HÀ 87 Rue des Médicaments (Phố Hàng-Bồ) à HANOI, HỒ-VĂN-CHIÊU chez Vinh xuân hiệu commerçant của Tây à QUANG-NGAI, Lưu-thanh-Tạp Hàng-phố Công-bộ à Longxuyên, Annam được-phòng, chủ-nhân Lê-ngọc-Thanh, route Camau à Bạc-liêu (Cochinchine). Nếu ngài muốn mua thì gửi tiền mandat trước cho bản hiệu gửi nhận hàng ... ngài nào muốn làm đại-lý xin viết thơ về bản-hiệu.

Magasin de Soieries

TÂN-LỢI

188-140, Bd Tổng-đốc-Phương

CHOLON

Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là tành, xuyến, trừu, cẩm-nhung, cẩm-châu v. v.... Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trổ. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombey, hàng Nhựt-bổn v. v.... Khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp.

Trữ bán sỉ và lẻ đồ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu «Teinture idéale» danh tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits «Kim-Thới» của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mới ngon choiva của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Nội hóa N° 120 Bonnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ. Ở xa xin viết thơ về thương nghị.

TÂN-LỢI

188-140, Bd Tổng-đốc-Phương -:- CHOLON

情愛女男

SÁCH NAM NỮ ÁI TÌNH

Là cuốn sách nói về sự ái tình và sự giao cấu cùng cách giữ vệ sinh của trai gái, và nói rõ sự hại của sự dâm dục.

1· — Ai có con cái lớn không tiện giạy bảo, nên mua sách này cho con cái đọc. 2· — Trai gái chưa kết hôn, và đã kết hôn, nên đọc sách này để giữ vệ sinh. 3· — Vợ chồng hay ghét nhau, nên đọc sách này để sinh mối ái tình..4 — Vợ chồng hiếm con, nên đọc sách này để biết cách cầu tự. 5· — Trai gái lầm tật bệnh, nên đọc sách này để tránh khỏi tật bệnh. 6· — Những trai gái dâm dục đa tình, nên đọc sách này để biết sợ mà tỉnh ngộ. Thiệt là một cuốn sách rất bổ ích cho nam nữ giới vô cùng. Bán tại nhà thuốc Nam-Thiên-Đường Nam-định, và ở các nhà đại-lý bán thuốc Nam-Thiên-Đường ở các tỉnh, và ở các hiệu bán sách các tỉnh. Mỗi cuốn giá bán 0$25.

Nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG** cần dùng nhiều người làm đại-lý bán thuốc ở khắp hết các tỉnh trong xứ Đông-Dương ngài nào muốn làm đại lý xin cứ gởi thơ cho nhà thuốc **NAM-THIÊN ĐƯỜNG** Nam-định mà lấy chương trình và sách catalogues.

NAM-THIÊN-ĐƯỜNG

46 Phố Hàng-Thùng — Nam-định

Sách thuốc Việt-Nam

Do nhà nghiên cứu khoa thuốc Việt nam xuất bản, nói rõ căn nguyên các bệnh phép xem mạch, phép trị bệnh, bằng thuốc ta, làm toàn bằng chữ Quốc ngữ, dễ hiểu dễ thuộc.

Về phần «TÍNH CÁC VỊ THUỐC», nói rõ cách phân biệt thiệt, giả, tốt, xấu, bình chất, khí, vị, phép bào chế, rất kỹ càng.

Một bộ 6 quyển và «tính các vị thuốc» 3 quyển, mỗi quyển 0$30, cước mỗi quyển 0$13

Ngài nào mua cả chín quyển, gởi tiền ngay một lúc, tính giá 3$30 cả cước. Mua sách xin gửi tiền trước.

Đã ra đến quyển thứ tư

Thơ và mandat gửi cho M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG

123 phố Khách, NAM ĐỊNH

VIỆC THẾ-GIỚI

TRUNG NHẬT XUNG ĐỘT

Thượng hải, 16 Avril. — Được tin ở Nam kinh rằng ủy ban riêng của bộ ngoại giao đã xét tới tình hình gây ra bởi việc ở Thượng hải và việc chính phủ Mãn châu không cho Cố duy quân. theo ủy ban điều tra của hội Quốc liên. Nhưng chưa quyết định thế nào, vì còn đợi sự dự định hội Quốc liên đã. Lại hay rằng La văn Cán, ngoại giao tổng trưởng của Trung-hoa xin từ chức, song chính phủ cố giữ lại.

Quân Nhật đi về lần xăn

Thượng hải, 19-4.— Nhiều người Nhật đến thứ 3 này sẽ về nước. 4000 kiều dân Nhật bỏ Thượng hải đi lúc trước nay đã trở lại.

Thái độ Nhật ở hội nghị 19 nước

Tokio, 17 Avril. — Chánh phủ Nhật đã dặn đại biểu ở hội Quốc liên đừng dự vào cuộc hội nghị 19 nước. Nếu khi hội nghị có cần có một người đại biểu lâm thì hãy cho một người nào tới cho có chuyện mà thôi, chứ đừng tỏ cách gì đại biểu.

Lính Trung hoa bị bắt

Thượng hải 17 Avril. — 4 người lính Tàu đã bị bắt bữa qua ở gần dinh lãnh sự Nhật. Hỏi riết họ mới chịu khai rằng họ toàn là lính ăn bận theo thường phục.

Cố duy Quân sẽ đi cẩn lên Mãn châu

Thượng hải, 18 Avril. — Cố duy Quân, người theo ủy hội điều tra của hội Quốc liên sẽ đi đến Mãn châu không kể gì lời hăm dọa của các viên chức ở đấy

La văn Cán chưa từ chức

Thượng hải, 18 Avril — La văn Cán ngoại giao tổng trưởng Tàu, đưa đơn xin từ chức bữa trước, nay vì Uông tinh Vệ nằn nỉ quá nên vẫn còn tạm lưu nhiệm.

Việc nghị hòa

Thượng hải, 19-4. — Hội nghị đình chiến ngày kia sẽ họp lại. Đại biểu Pháp, Anh, Ý và Mỹ đã họp hôm nay để xét ý kiến của hội Vạn quốc, và đồng ý rằng ủy ban 19 nước nên định ngày cho quân Nhật rút tùy theo tình thế ở Thượng-hải. Trùng-quang Quý yêu cầu rằng tờ trình của hội đồng liệt-quốc chớ nên gửi thẳng về hội Quốc liên, nhưng nước nào gửi về chính phủ ấy.

Bắc-bình, 19 Avril — Sau cuộc thảo luận của nước Nhật-bản, nước Trung-hoa và nước mới Mãn châu là nước không ưng cho đoàn Đại-biểu Trung-hoa (đoàn này do M Cố-duy-Quân làm Lĩnh tụ) tại «Ủy hội điều tra» của hội Quốc-Liên đi vào nội địa Mãn châu, thì ba nước ấy đã cùng nhau thỏa hiệp. Đoàn Đại biểu Trung-hoa và đoàn đại biểu Nhật-bản sẽ đi lên Mãn châu do đường bể qua Đại liên; các đoàn đại-biểu mấy nước khác sẽ đi lên Mãn-châu do đường xe lửa, đi chuyến xe lửa Trung-hoa đặc biệt đến Sơn hải quan, rồi từ đó đáp chuyến xe lửa Mãn-châu đi đến tận Thẩm dương. Hôm thứ ba, «Ủy hội Điều tra» đã từ Bắc-bình khởi hành lên Mãn châu

Một người Cao ly bị bắt

Bắc-bình, 19 Avril — Đêm hôm thứ hai, có bắt được tại ga Lan phường trên đường xe lửa Bắc-bình — Thiên tân, một người Cao-ly do kẻ nào đó sai đi để phá đường sắt và để ngăn trở chuyến xe lửa đặc biệt cho không đi qua được. Hỏi thì người Cao ly ấy khai rằng: Đã mộ ba nghìn giặc cỏ để quấy rối ở Mãn châu suốt trong thời kỳ «Ủy-hội điều-tra» qua Mãn-châu.

Lại nổi loạn ở miền Áo-môn

Hoa-thịnh-đốn, 18-4 (Rad. dép.)—Lãnh sự Mỹ ở Áo-môn có tin cho thượng-nghị viện biết rằng có 18 kiều dân Mỹ bỏ Áo-môn đi chỗ khác vì ở đấy quân quốc dân đang đánh với quân ... Chiếc tàu «Smit Thompson» của Mỹ đã đến Áo-môn lúc chiều thứ năm mục đích là để giữ gìn cho kiều dân họ.

Hội đồng 19 nước

Genève, 19-4 — Hội đồng 19 nước, khi buổi họp riêng, đã chọn một đều quyết nghị có đại biểu Trung-hoa Nhật-bản xem xét và đã đem ra biện luận trước buổi hội nghị công khai bữa nay.

Mấy chiếc tàu Ý từ biệt Viễn-đông

La-mã, 18-4 – Ông Mussolini quyết rằng thời cuộc ở Viễn-đông không cần phải người Ý ở đất nước Trung-hoa nữa nên đã ra lệnh cho chiếc Tuần-dương «Trento» và chiếc phá phóng ngư lôi «Espéros» về.

Cái nạn thổ phỉ ở Mãn

Đông kinh, 17 4 – Có tin ở Chintao rằng đại đội quân Nhật đi tiễu trừ bọn thổ phỉ hai tuần lễ nay, đã trở về Tsitsékon. Chắc rằng quân của Lương đức Lâm hiện nay đóng đồn cả ở vùng Tao-Tzu định hợp lự: với quân phản đối Cát lâm đánh vào Louang-Chia-Tsoun và Houa-Tchou.

Quân Nhật rút về

Đông kinh, 17 4 – Có tin ở Trường-xuân cho hay rằng một đội quân nay đổi vào ngạch dự trữ, đến thứ hai sẽ về Nhật bản.

Triều tiên cũng rối

Theo tin Cáp nhĩ-Tân và Bắc-bình, từ đầu tháng Avril lại nay, Bình-nhưỡng Hán-thành và Nghĩa châu đều có rối loạn. Tổng đốc Triều tiên đã điện về Nhật định xin thêm 1 sư đoàn, vì sợ hiện quân trú ở đây không đủ phân phối. Hiện ở Đồc-môn và Áp lục 2 miền sông ấy đều phòng bị giới nghiêm: sợ quân độc lập thông với quân nghĩa dõng Mãn châu.

Muốn đã phải

Triều tiên, thuyền, xe và bưu điện thuộc về đường giao thông liên lạc Đông-tam tỉnh với Triều tiên, người Nhật đã chỉnh đốn lại; lại yêu cầu ngụy chánh phủ Mãn-châu cắt đất Diên cát 4 huyện làm huyện thuộc. Hoàng-đế Phổ-Nghi, ngụy chánh phủ nghe đã bằng lòng ký giấy bán đất ấy, nhưng sợ thất nhân tâm nên bề trong thì thừa nhận mà ngoài thì triển hoãn 6 tháng. Ông vua này sở trường nghề ký giấy bán đất dữ !

Tẩy chay điện ở một thành phố nước Ba-lan

Varsovie, 15-4 (Imp) — Muốn đối phó lại với giá điện quá đắt, nhân dân ở thành phố Pétrokoff nhứt định không thèm thắp đèn điện nữa. 3.000 cái máy đo điện (compteur) đã thu lại. Trong các nhà hàng từ 15 ngày nay chỉ dùng đèn dầu hỏa mà thắp và có đặt một hội đồng đi kiểm khám những chỗ nào làm trái lệnh. Phong trào này cũng có tràn lan ra trong nhiều thành phố khác. Ở Aalisz, sông ty phát điện phải hạ giá xuống đến 10 phần trăm (10%).

Đảng quốc gia xã hội lại hoạt động ở Đức

Bá-linh, 17 4 — Nhiều đảng viên đảng quốc gia xã hội tối hôm qua có ném vào sở cảnh sát ở Baden-Baden một trái nổ. Thủ phạm bị túm cổ.

Mỹ cũng chịu ảnh hưởng của kinh tế khá đến

M. Lamont, thơ ký phòng thương mãi, cho biết rằng sản vật xuất cảng năm 1931 ở Mỹ chỉ được 2,377 000.000 đô la; so với năm 1930 thì sụt đến 37 phần trăm (37%). Ông nói sở dĩ kém, như vậy là do giá hàng sụt của toàn thế giới.

Nước Mỹ khoách trương hải quân

Tin Hoa-thịnh-đốn, — Mới rồi Hải quân Mỹ ở Thái-bình-dương thao luyện đã xong, nay định tăng thêm 120 chiến hạm nữa; dự toán khoản phí về việc chế tạo ấy độ sáu vạn vạn vàng Mỹ. Theo nhà đề khởi cái án ấy thanh minh rằng bao nhiêu điều ước hải quân ở Luân-đôn đã chuẩn hứa tạo cho đầy đủ. Nghị án ấy các ủy viên Hải quân hội đều tán thành, không có một phiếu nào phản đối cả.

Tái bình hòa bình, kiết quả là thế !

M. Stimson bày tỏ chỗ giã tâm của người Nhật ở Mãn-châu

Genève. 17-4 (Rad dép.) — M. Stimson tuyên ngôn sớm mai này với các đại biểu báo giới Mỹ rằng ông ta có dự bị đến khoa sau đây sẽ thân hành ra tranh biện ở giữa hội nghị. Ông nói rằng vấn đề Trung Nhật xung đột đem thẳng đến Hoa-thịnh đốn và Thượng-hải mà giải quyết còn sự rối ren ở Mãn-châu và sự dự bị khám xét dinh tổng lãnh sự Sô-viết ở Kharbine (lúc mùa thu, mùa đông năm 1932) như vậy đã tỏ ra rằng «bọn ăn cướp» làm vậy để khuếch trương địa giới của Nhật.

Hiện nay muốn để quốc Nhật thêm thế lực, người ta lại dùng thuốc nổ mạnh. Nếu không có người Nhật xúi thì người Bạch nga đâu dám phá cái cầu ở trên sông Soungari. Những người Nga Sô viết làm công ở sở Chenese Eastern Railway, dang vô tội cũng bị bắt mà tra tấn ở trong những chuồng tù ở Kharbine. Sự lập lại tin đồn về chuyện Mã chiếm Sơn ở địa phận Sô viết đó cũng là một cách khêu ngòi. Thái độ này bởi ý là để gây ra cuộc xung đột, toàn công nhân Sô viết đều biết cả.

Cố duy-Quân có đi lên Mãn-châu không ?

Đông-kinh, 18-4. — Tổng trưởng ngoại giao Nhật được điện tin của Tạ giới-Thạch tổng trưởng ngoại giao Mãn châu nói chuyện vì cớ gì mà chính phủ Mãn châu không cho Cố-duy-Quân đến đấy. Ông ta lại nói nếu lúc Cố đi với những ủy viên điều tra đến đáng xe hỏa Mãn-châu, rồi khởi sự đi chun xuống miền địa phận Thẩm dương thì những viên chức cai trị ở đấy phải bắt lại.

Tạ lại thỉnh cầu rằng chính phủ Nhật Bản đừng nên can thiệp với việc này Để Chính phủ Mãn châu tự xét đoán lấy.

Một tiếng nổ

Đông kinh, 19 4 — Một nhà trữ khí giới của ở thành Đông kinh, hồi sớm mai này, có phát nổ một tiếng: nhiều người bị thương; 300 gian nhà bị thiệt hại.

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thuộc hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc của lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 64, Rue de Grenelle, PARIS

và cùng các nhà thuốc có danh

RẤT CÓ ÍCH NÊN XEM

Y học nước ta từ xưa tới nay không có trường dạy học chuyên môn, những vị thuốc không có thí nghiệm, chữa bệnh không có xem xét đến nơi, duy chỉ lấy bổn phép vọng văn vấn thiết làm đích, chữa theo bổn phép ấy nếu không khỏi thời bảo tại số, đến như những nhà lương-y biết được bổn phép ấy thời rất ít, còn những hạng không học, chỉ xem qua sách thuốc mấy bài gia truyền cũng lại dạng con dao cầu làm kế sinh nhai thời rất nhiều, nay bản hiệu chuyên nghề làm thuốc, học rất công phu, chuyên tâm kê cứu đông tây y học, bệnh đáng cắt mổ chữa theo tây học bệnh thuộc khí huyết thời dùng bắc được, bản hiệu xem mạch biết đích bệnh căn, hoàn tán cao đan chế luyện cực tinh tế, chữa đủ các bệnh người lớn trẻ con dù mới dù lâu cũng đều lành cả, đến như những bệnh cấp ngay cấp đến nơi các thầy đã chê, khi mời đến bản hiệu chữa khỏi được nhiều, người có trả tiền, người nghèo làm phúc.

Chữa các bệnh như sau này

Đàn ông mộng tinh di tinh lãnh tinh dương suy không đẻ, đàn bà kinh huyết không đều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết nâu, huyết loãng, kinh thấy ra liên miên, băng huyết, thai tiền sản hậu, khí hư bạch đái, đau bụng, đau tức kinh niên, ho lao, ho hen, đàm suyễn thổ, thổ huyết, khái huyết, khạc huyết, nục huyết, tiện huyết, phong thấp, phù thũng, tê bại, cổ trướng, bàng tích, sốt rét, sốt nóng, trẻ con cam kinh tả lỵ đau mắt mông mộng, đau mắt có tăng cậm, lậu và giang mai chữa được nọc không tốn tiền lại sinh dục như thường, nọc lậu hay nọc giang mai đã lâu không khỏi mà lây sang người đàn bà sinh ra kinh không đều, hoặc sinh bạch đái, không đẻ, hay có đẻ không nuôi, các bệnh này mua thuốc mỗi hộp 1p00.

Thuốc cai nha phiến của mình uống vào người rất khỏe, uống độ 15 ngày, như thời tuần lễ là hết bệnh nghiện, nếu không bỏ được thì trả lại tiền, khi mua phải nói rõ ăn nhiều hay ít, có lại bệnh gì không, người yếu hay khỏe, có táo nuốt gì không, để cân chế thuốc cho hợp với bệnh, hiệu thuốc này có giấy chứng nhận không có chất thuốc phiện, như các thứ thuốc cai khác, khi uống thời chừa, khi thôi thì hút, hút nhẹ dùng độ 2, 3 đồng, nặng thời 4, 5 đồng, rất nặng gấp đôi tùy bệnh, ngài nào muốn chừa mà trong người có bệnh, thời nên viết thư cho chủ nhân để xin xét bệnh chế thuốc, bằng ngài nào trong người không có bệnh mà chừa thời mua thuốc ở các đại lý uống cũng thời được.

Thuốc cai nha phiến của mình Hạng nặng nhất số 1, 1p50 một ve. Hạng nhì số 2, 2p00. Hạng ba số 3, 1p30 Hạng tư số 4, 1p20. Hạng năm 0p50, sâm nhung song bổ hoàn số 17 mỗi hộp 2p00, uống vào cho thêm sức khỏe trong khi bỏ hút.

CÁC ĐẠI LÝ :

M. Ngân Thái-nguyên Anh-hòa-Đường Hải-dương, Thái-hòa-Đường Thái-bình. Trung-kỳ : Trung-kỳ Thương-cục phố Paul Bert à Huế, tiệm Đông-Kinh à Dalat, Lê-nam-Hưng à Phan-thiết, Phạm-Bằng à Phan-rang. Nam-kỳ : Vĩnh-hiệp-Phát à Long-xuyên, Annam Dược-phòng à Bạc-liêu. Cao-miên : Trần-khánh-Tường Pnompenh. Laos : Nguyễn-văn-Đăng à Paksé. Gởi thơ đề bì cho chủ nhân :

M. TRẦN-ĐẮC SỬ dit TAM-TỈNH Y-QUÁN

N° 38 rue de la Pipe : HANOI

NHIỀU NGƯỜI BỊ :

PHÒNG-TICH

«CON CHIM»

Bịnh Phòng-Tich đàn ông, đàn bà sức kém thường hay bị, nhất là tự 25 đến 5 ... tuổi hay bị lắm, vì :

1 là : Khi cơm no, rượu say, vội ham tình dục :

2 là : Khi mệt nhọc, ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay,

nên thụ bịnh : gọi là Phòng-tích. Khi thụ bịnh, thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm chẳng muốn ăn, ăn thì hay ợ thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng đầy.

Mới bị uống 1, 2 liều, lâu 4, 5 liều, uống không công phạt, đóng bịnh ít thấy đi lỵ hoặc khỏi ngay. Mỗi liều chia hai bận uống, giá : 0p40.

VŨ-ĐÌNH-TÂN, 178 bis, Route Lachtray HAIPHONG. ẤN-TỬ Kim-tiền năm 1926

ĐẠI-LÝ TRUNG-KỲ :

SUE	: Hiệu VĨNH-LƯƠNG, phố Gia-Long.
TOURANE	: THÁI-VIÊN phố Musée và NGUYỄN-THỊ-HUỆ phố Đồ-hữu-Vị.
QUANGNGAI	NGUYỄN-NGỌC-ANH, Thạch-Trụ, Mộ-Đức và CHẾ-HOÀNG à Sông-vệ
NHATRANG	: MỘNG-LƯƠNG-THƯ-QUÁN.
TAMQUAN	: Hiệu ông ĐỘI-CHẤN.
VINH	: Hiệu SINH-HUY, phố Gare.
DALAT	: ĐINH-VĂN-CHÂU, Librairie.
FAIFOO	: HOÀNG-ĐẮC-VINH 183, phố Pont Japonais.
DONG-HOI	: Lê-Quỳnh Commerçant.
PHANTHIẾT	: MINH-GIANG, 2 phố Đồng-khánh.

khắp ba kỳ có Đại-lý bá cả

Thuốc chữa bệnh xán

Người nước ta hay ăn thịt tái nên hay mắc phải bệnh xán. Người có bệnh, nếu không uống thuốc, cứ để con xán trong mình lâu năm thì rất nguy hiểm, bởi vì nó cắn chết người.

Một ngày nó ra kể đến mấy lần, như cái xơ mít, mà lúc nó ra đến chỗ hậu môn thì thấy nôn nôn thật rất khó chịu.

Thuốc bán một liều (hai chai), mỗi chai sáu hào.

Các hiệu Đại-lý bán thuốc cai nha phiến của tôi đều có bán thuốc xán cả.

Nguyên sứ tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

39 Phố Tả-trường -:- NAMDINH

TAM XÀ HỔ CỐT CAO

Tam Xà Hổ Cốt *chuyên trị các chứng* **Phong thấp, tê, bại.**

Gần đây khắp cả Trung, Nam, Bắc ai đã dùng qua **Cao Tam Xà** *đều công nhận là một môn thuốc quý ở trên đời, không thứ nào bì kịp. Bản hiệu hàng ngày vẫn tiếp được thư các tỉnh gưởi về mua thuốc, cùng thư khen tặng luôn luôn. Vậy ai mắc các chứng như sau này, xin kíp dùng* **Cao Tam Xà** *kẻo để lâu khó trị :*

Sách thuốc nói rằng : «**Phong vị bách bệnh chi môi thấp nại lục giâm chi nhất, phong do ngoại nhập, thấp tòng nội sinh.**» *Đã bị cảm nhiễm lâp tức thành bịnh. Phàm như tứ chi mỏi nhức, gân cốt buốt đau, sưng tay phù chân, đau lưng mỏi vai, mặt mũi nặng nề, chân tay co rút, đi lại khó khăn, cử động ngượng ngào, thịt tê gia buồn, đấm bóp chẳng đau, xếch mắt, méo mồm, nhời nói ngọng nghịu, cũng là là tê hữu bại, bán thân bất toại.*

Xét những bệnh nguyên ấy, toàn do vinh vệ bất điều, khí huyết hư nhược, và ngoại cảm phong hàn, trong chứa đàm thấp sâm nhiễm vào mình, chạy khắp ống xương mà sinh ra. Nếu điều trị thất cách, lâu ngày sẽ thành cố tật. Bệnh nhẹ dùng độ một hay hai lọ **Cao Tam Xà** *giá mỗi lọ 1$50 thì khỏi, nặng dùng 3, 4 lọ là khỏi* **Giá chiêu khách nửa tá bán 7$50.**

Bán tại hiệu

Sinh-Huy

44 Maréchal-Foch — Vinh

Bắt đầu từ tháng nay (Avril) Tại Bản hiệu có thợ chuyên môn chế tạo mũ bàn trắng, đủ các hạng, các kiểu. Các nhà mua buôn nên viết thư về thương lượng. Bản hiệu sẽ châm chước, giá cả rẻ, và gưởi được nhanh chóng.

S. H.

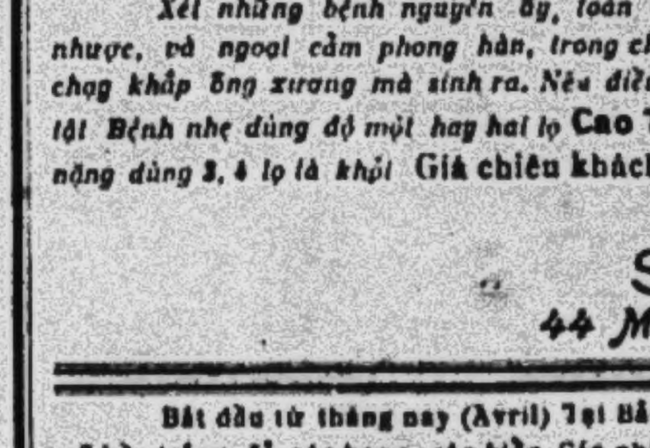

Giá đặc-biệt ?

Kiểu rất nhả

Bản hiệu mới chế ra kiểu giày này rông rất nhả mà lịch sự. Giày bằng Bố răng, và da Boxcalf màu Beige, Rose, hay Acajou,

- Đế bằng da Tây 4$50 một đôi
- Đế bằng Crêpe 5.00 » »
- Đế bằng Uskide 6.00 » »

Các ngài nên nhớ rằng từ nay ngài nào mua hàng của bản hiệu từ 10$00 trở lên thời không phải chịu tiền cước phí chi cả. Bản hiệu mới có rất nhiều các màu da đẹp lạ, xin viết thơ lấy mẫu da và catalogue 1932.

An-Thành

37 — Phố Hàng Đào — 37

-: HANOI :-

Imprimerie TIẾNG-DÂN, HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG